

# Oázis

A Magyar Schönstatt Család lapja



## Bízz bennem!

Váltás-válság?

A zöld szemű szörny

A bizalom, mint feladat

Kapaszkodjunk Istenbe!

A fejből a szívbe vezető út

Bízom a benned lévő jóban

Szélfúvás a házaspárok útján



2013/2.

Szeretettel hívjuk 2013. július 27-én a Zugligeti Szent Család Plébániára, hogy együtt emlékezzünk, a posztumusz Magyar Örökség Díjas Ozsvári Csabára, 50. születésnapja alkalmából.

A programok 14.30-tól kezdődnek:

15.00 Szentmise

16.30 Kiállítás – agapé

17.30 Portréfilm (30 perc)

1125, Budapest, Szarvas Gábor út 52.



Örömvadászat

## Örömvadászat



Most már közel egy éve Placid atya iskolájába járunk, hogy megtanuljunk, hogyan legyünk örömvadászok, hogyan alakítsunk ki magunkban az élethez való pozitív hozzáállást. Azt tudjuk már, hogy bagatelizálnunk kell a szenvedést, keresnünk kell az örömeket, és oda kell figyelnünk arra, hogy ne gondoljuk magunkat tökéletesnek. Mi vajon az utolsó lecke?

Csak akkor tudunk életben maradni, ha van kapaszkodónk. **Kapaszkodjunk Istenbe!**

Placid atya azt mondta, hogy csak hittel lehet kibírni az életet.

Ha megfigyeljük ma az embereket, sokszor tetten érhető az Isten utáni vágyódás. Látjuk a fiatalokat, ahogy keresnek. Időnként hozzánk is jönnek, érdeklődnek, keresik a boldogságukat. És sokszor azt látjuk, mintha nem lenne sem olyan hely, sem olyan dolog, ahol szívesen elidőznek. Vándorolnak ide-oda. Ez a végtelen Isten utáni vágyódásból fakad. A ma emberének ez a nyugtalan boldogságkeresése tulajdonképpen az Isten utáni természetes vágyódás. Keresnek, de nem találják azt, ami véglegesen kielégítené őket. Hajszolják az eseményeket, élményeket, élvezeteket. Ez a nyugtalan-ság ma különösen erős, de nem új. Szent Ágoston így fejezte ki ezt a hanyatló római birodalomban: „Nyugtalan a szívünk, amíg benned meg nem nyugszik.”

Egészen nagy kegyelem, ha valaki felfedezi, hogy ennek a nyugtalan-ságnak értelme van. Mi ez? Isten azt mondja:

„Én akarok a te egyetlened és mindened lenni.” Miért vagyunk elégedetlenek? Isten azt mondja, hogy nála találjuk meg a nyugalunkat. Talán meg kellene néznünk, mi az, amit ebből mi is megélünk.

Ha az életünket isteni fényben látjuk, ha életünk eseményei mögött keressük az isteni gondviselés szándékát, akkor úgy tekintünk az eddig megtett életutunkra, mint a választott nép saját történelmére. Az életünk a saját üdvörténetünk, melyben Istennek mindennel célja van. Így célja van a szenvedéseinknek, és még az elkövetett bűneinknek is. Isten kegyelme még a bűneinkre is épít. Az Exultetben (Húsvéti örömeink) énekeljük:

*Lám, mennyire szükségem volt  
Ádám vétke, / hogy Krisztus  
legyen váltóságának díja!  
Ó szerencsés vétek, hogy ilyen  
hatalmas és fölséges megváltót  
kívánt és érdemelt.*

Talán megértjük az évek múlásával egy-egy nehézségünk értelmét, és mellé tudjuk tenni azokat az ajándékokat, amiket kaptunk. Ez lehet egy munkanélküli időszak után egy új állás, hosszas várakozás után egy kisbaba, szűkös körülmények után egy tágas otthon. És van, amikor éretlenül állunk keresztünk súlya alatt: egy váratlan haláleset, egy súlyos betegség, a gyógyulás reménytelensége miatt. Földies gondolkodásunkba ilyenkor csak egészen halkán jut el az üzenet: „az Istenszeretőknek minden a javukra válik”.



## Formát öltött hitvallás

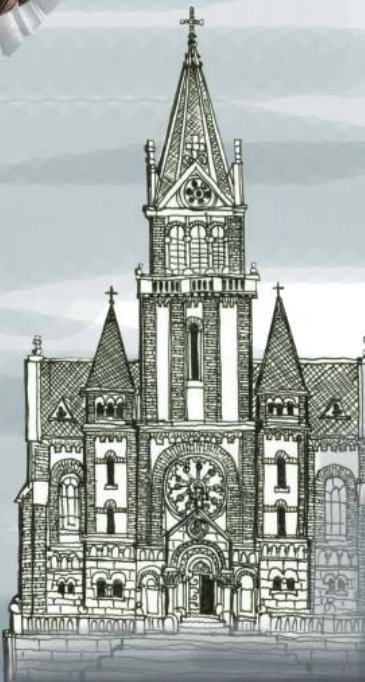


OZSVÁRI CSABA  
ÖTVÖSMŰVÉSZ

ÉLETE ÉS MŰVEI

Zugliget

2013. 07. 27.



Szervezők:

Zugligeti Szent Család Plébánia  
Schönstatti III. Szöv. Évf.





## Tartalom

Örömvadászat.....	3	Gyerekszaj.....	47
Tartalom.....	4	Hírek.....	48
Esszé.....	5	Fiatalok Oázisa.....	51
Életünkben.....	9	Emlékezzünk.....	55
Kentenich atya tanításából.....	28		
Pápara figyelünk.....	31	Jelenlegi számunk házigazdája a <b>Budapesti Régió</b> volt, köszönjük a munkájukat!	
Női rovat.....	33	Őket a <b>Soproni Régió</b> követi.	
Férfiszemmel.....	36	A következő Oázis központi témája:	
Az élet delén.....	38	<b>Ketten egy ütemben</b>	
Gyermeknevelde.....	40	Lapzárta: 2013. augusztus 15.	
Kincsesláda.....	43	Várjuk írásaitokat a következő címre:	
Oázis konyha.....	44	oazis@schoenstatt.hu	
Gólyahír.....	45	ISSN 2063-0441	
Van/Nincs boruk!.....	46		

OÁZIS 2013. június, XXIII. évf. 2. (70.) szám, a Családok a Csaláért Egyesület (**Magyar Schönstatt Családmozgalom**) lapja. Megjelenik negyedévenként. Felelős kiadó: az Egyesület elnöke, 8272 Óbudavár, Kistelek u. 2. Tel.: 06-87/655-014, info@schoenstatt.hu, www.schoenstatt.hu/oazis

- **Főszerkesztő:** Endrédy Pisti és Orsi
- **Készítették:** dr. Antus Balázs, Andai Anikó, Bodó Marci és Rita, Csabai Gábor és Márta, Csermák Kálmán és Alice, Cziganik Zsolt és Anna, Dabóczi Tamás és Bibor, dr. Endrédy István és Cecília, Endrédy Gábor, Fehér Zoli és Marika, Gertrud-Mária nővér, Kiss Ádám, Komáromi Mari, Kozma Jutka, Kozma Gergő és Kinga, Lázár Sonja, Mészáros Zsuzsa, Miczinger Andi, Radnai István és Márta, Regenhart Kristóf és Tünde, Sallainé Karikó Éva, Schumicky Ildi, Szabó Bálint és Anna, Ther Antal és Ágnes, Varga Erika, Vidra Bernadett, Vidra Zoli és Rita, Weeber Saci
- **Szöveget gondozta:** Schumicky Ildikó, Heiszer Erika
- **Képszerkesztő:** Löw Helga • **Grafika:** Ozsvári Imri
- **Címlapfotó:** Kristek András • **Fotók:** közösségünk tagjai
- A hátsó borítón szereplő idézet a „Halandó, ezeket megmondjad!” című kötetből származik. (Tinta Könyvkiadó)
- **Tipográfia:** Heiszer Csaba és Erika
- **Nyomás:** ofszetnyomda.hu

Az Oázis évente négyszer jelenik meg. Éves költsége (postaköltséggel) 1500 Ft. A költséget adományokból, illetve díjazás nélküli munkavégzés útján teremtjük elő. Kérjük, hogy ezzel az összeggel támogassátok az Egyesület 73200134-10000434 számlaszámát! Az óbudavári építkezéseket a Schönstatt szentélyt Magyarországnak Alapítványon keresztül tudjátok támogatni (73200031-11252201 számlaszámon).



## Bizalom

A bizalom a jövő egyházának fontos eleme lesz. A múlt egyházában intézményesítve volt az „isten”. Intézményesítve volt vallásos szokásokban, a politikában, a foglalkozások körében stb. Mi, modern emberek, megszemenően ilyen vallásos légkör nélkül élünk. Ez előny. Isten az egyházat tovább akarja fejleszteni. Inkább közvetlenül akar az egyes emberekkel kapcsolatba kerülni. Így a Jóistennel való közösségünk egy bizalomteljes kapcsolatban áll. Minden esemény mögött fölfedezük Istent. Isten ezeket az eseményeket úgy használja, mint ahogy mi is jeleket használunk az egymás iránti szeretetünkben. A jel önmagában nem valami nagy érték, a különösen nagy ajándékoktól eltekintve, amik önmagukban is nagy értékek. De azáltal, hogy a házastársunknak valamilyen jelét adjuk a szeretetünknek, a jel értékesé válik. Így van ez a Jóistennel való viszonyunkban is. Az emberek az ő szeretetének jelei. Ez akkor is áll, ha nem jók, nem kedvesek hozzánk. Isten ilyen esetben azt mondja: „szükségem van rád”. Gyermekünk is jelek, Isten irántunk való szeretetének jelei. Isten azt mondja az anyának: „szükségem van a szeretetedre a gyermekek számára”. Isten azt mondja az apának: „szükségem van rád a gyermekeid számára”. Akkor is, ha elfáradtál a munkában. Isten szól hozzánk gyermekeink nevelésében is, és természetes szükségleteik által is. Még a gyermek náthája is Isten küldötte.

Az Istenbe vetett bizalom a felnőtt kereszténység jellemzője. Akkor felnőtt egy keresztény, ha az életét a Jóistennel való egészen szoros kapcsolatából alakítja. Ha a hite nem függ a vallásos környezettől, hanem minden dolog mögött fölfedezi Istent. Szeretetteljesen beszélget Istennel, és teszi Isten akaratát.

Kentenich atya a következő három pontot tartja fontosnak az Isten jelenlétében való élethez:

1. Minden dolog mögött felfedezni Őt;
2. Szeretetteljesen beszélni Vele;
3. Áldozatot hozni Érte úgy, ahogy azt a konkrét helyzet igényli.

Így az egész életünk Istennel való párbeszédé válik. De nemcsak a fej, az értelem párbeszédévé, hanem a szív és a cselekvés párbeszédévé is. A bizalom azt jelenti, hogy minden helyzetben számolok a mennyei Atya közelségével.





A bizalom a modern házasságnak is a követelménye. Az elmúlt korokban a válás szinte lehetetlen volt. A külső környezet biztosította a házastársak hűségét. Ma a házastársi hűség a kölcsönös szeretettől függ. A házasságban a bizalom azt jelenti: bízom abban, hogy Isten rajtam keresztül, általam akarja a társamat megajándékozni.

Vannak emberek, akiknek nehezére esik ezt elhinni. Ezek azok, akiket a Jóisten nagy szívvel ajándékozott meg, akik szívesen gondolják magukról, hogy ők csekélyek. Kicsiknek tartják magukat. Mert abban hinni, hogy meg tudom ajándékozni a társamat, a bizalomnak egy aktusa. Bizalom az Istenben, aki engem a másik számára teremtett. Abban is bízom, hogy a társam engem kiegészít. Nem olyan értelemben bízom a társamban, hogy azt fogja tenni, amit én akarok, ha-

nem olyan értelemben, hogy az, aki ő, és az, amit ő tesz, az az én számomra jó. Vannak fölismerések, amelyek számomra fontosak, de az én gondolkodásomban nem fordulnak elő, hanem a társam gondolkodásába helyezte bele a Jóisten. Vagy ott keresem, vagy nem találom meg soha. Tehát van Istennek olyan szava, ígéje, ami nekem szól, de a Szentírásban, az egyház tanítóhivatalában és egy pappal való beszélgetésben sem találom meg. Az én Istenemnek ezt a szavát a társam gondolkodásában találom meg. A bizalom azt jelenti, hogy számolok azzal, hogy Isten a társam által szól hozzám.

Ez igaz például a gyermekek nevelésére is. Az anya feladata a gyermekekről való szerető gondoskodás. Az apák feladata, hogy merészségre, bátorságra neveljék a gyermekeiket. Az Isten által szándékolt hozzájárulás az apa részéről

a gyermekneveléshez az, hogy „hát engeddd már!” Némely anyának itt problémái vannak, és ez normális helyzet, de vannak feleségek, akik nem tanulják meg soha, hogy hagyják magukat kiegészíteni a férjük által ezen a ponton. Találkoztam egyszer egy asszonnyal. Nagyon erős asszony volt, és keserűen panaszkodott a férjére. Azt mondta, hogy nem segít a gyermekek nevelésében. Azt értette ez alatt, hogy a férje nem segíts abban, hogy a gyerekek az ő szigorú utasításait végrehajtsák. Egyedül akart uralkodni a családban. Ha ezt így megmondta volna neki valaki, nem tudta volna elfogadni. Mélyen meg volt róla győződve, hogy csakis a legjobbat akarja. A férje olyan esetekben, amikor a fia több szabadságot kívánt magának, mindig csak azt mondta, hogy „engedd már, hadd menjen!”

Kentenich atya azt mondja, hogy az apák feladata a gyermekeket merészségre nevelni. Gondoskodjanak arról, hogy a gyerekek fára másszanak, kutyákkal játszanak, az ablakon ugorjanak ki, tüzet gyújtsanak, a késsel foglalatoskodjanak és a hűtőszekrényt szétszedjék. Ez az apák feladata.

Tehát az anya kiegészítheti magát az apa által. Fordítva: az apa is kiegészítheti magát az anya által. Az apa az anya szívének iskolájában megtanulhatja, hogy az apró dolgok is fontosak. A társnak, a feleségnek igénye van a gyengédségre. Nemcsak a testi gyengédségre, hanem a szavak gyengédségére is.

Nem abban bízom, hogy Isten megteszi azt, amit én akarok, hanem hogy amit Isten tesz, az számomra jó.

Sok férj van, aki durva marad. Nem beszéli a szív nyelvét. A feladataiért, a foglalkozásbeli sikereikért él. A gyerekekkel való kapcsolatban pedig érzelmes lesz.

Itt a keménység az ellenkezőjébe csap át. Ezeknek a férfiaknak nincs érzékük ahhoz, hogy a gyerekeket nevelni kell, hogy kell tudni nemet mondani, hogy a gyerekektől valamit követelni kell. Elkényeztetik a gyermekeiket. Ha egy férj egész akar lenni, akkor mindig tanulnia kell a felesége iskolájában.

A feleségben bízni egy férj számára annyit jelent, hogy az, ami az ő szívében van, fontos számára. Egy férfi számára nagyon nehéz, hogy tanuljon a feleségtől, mert ő az „erős nem” tagja. Ezért méltóságán alulinak érzi, hogy a felesége iskolájába járjon.

Az Istenbe vetett bizalom pedig azt jelenti, hogy hiszek abban, hogy ami a másikban van, az számomra van. Nem abban bízom, hogy Isten megteszi azt, amit én akarok, hanem hogy amit Isten tesz, az számomra jó.

A bizalom egyre inkább úgy mutatkozik, mint egy nagyon fontos feladat. A bizalom a jelenkor egyházának szükséglete, igénye, és ugyanakkor a modern házasság követelménye is. Egyáltalán, a házastársi szeretet követelménye.

A bizalom a mi korunk követelménye, mert egy nyugtalan korban élünk, nem tudjuk, mit hoz a jövő.

Bízni annyit jelent, hogy megbízunk abban, hogy Isten jószágos kezeiben tart



## 9 év bizalom

minket. Bízni tehát nem csak azt jelenti, hogy bízom abban, hogy Isten megteszi azt, amit kívánok. Olyan ez, mint ha a házastársi együttlét során abban bízunk, hogy a társuk megteszi azt, amit én akarok, és ha nem így történik, akkor megharagszom. Ez annak a jele, hogy a házastársi viszonyunkban éretlen vagyok. Hasonlóképpen vannak némelyek Istennel is.

A mi célunk más: bízni abban, hogy amit Isten tesz, az jó. Ez bizonyos fokú elszakadást tételez fel saját magunktól, és készséget arra, hogy hagyjuk magunkat Isten által kiegészíteni. Azaz tudni, hogy akkor leszek egész, ha Isten azt teszi velem, amit akar. Ez a házasságunkra és a családunkra is érvényes.

Mivel szövetségünkben Isten a harmadik fél, úgy leszünk egészek, ha engedjük, hogy azt tegye velünk, amit akar.

Kentenich atyánk, Schönstatt atyja és alapítója, a bizalom hősiességéről beszél ebben az összefüggésben. Nem olcsó játszadozásról van tehát szó, ha a bizalomról beszélünk, hanem a saját magunktól való elszakadásról és arról, hogy Istent komolyan vegyük. Isten egymáshoz vezetett bennünket, talán némely „véletlen” útján. Most fontos, hogy együtt meglássuk Istent e mögött. Írhatnánk egy könyvet arról, hogyan tapasztaltuk meg együttesen Istent. Észre fogjuk venni, hogy nagyon sok szép jele van a Vele való kapcsolatnak. Nevezzük meg szeretetének ezeket a jeleit! Egész konkrétan fogalmazzuk meg, hogy itt és itt fedeztük fel Istent!

Előfordulhat, hogy a nehézségek mögött fedezzük fel Istent. A házasságban

felmerülő nehézségek a Jóisten rendelkezései lehetnek. Isten talán azt akarja, hogy szeretetünkben növekedjünk ezek által. Természetesen ezt csak jóval később vesszük észre.

Beszélgessünk egymással azokról az élményekről, melyek mögött felfedeztük a Jóistent! Fel fogjuk így fedezni saját szent történelmünket. Az Ószövetség és az Újszövetség története sem más, mint a választott nép, ill. az „új szövetség népének” Istennel kapcsolatos megtapasztalásainak leírt gyűjteménye.

A saját szent történetünket szemléljük, amikor azt mondjuk, hogy itt vagy ott belenyúlt az életünkbe Isten, és ezáltal isteni öntudatra és életérzésre teszünk szert.

Hetente ismétlődő házastársi beszélgetésünk alkalmat adhat nekünk arra, hogy Istennek ilyen jeleit keressük együtt. Talán ha nagyobb közösségben találkozunk, beszámolunk egymásnak ott is erről. De csak amennyire akarjuk ezt, anélkül, hogy a belső szférát megsértenénk. A mi körünk számára is fontos azonban, hogy tudjuk, a Jóisten cselekszik bennünk.

Mellesleg, ha saját élettörténetünkben fedezzük fel Istent, akkor a Szentírással is egy egész más viszonyba fogunk kerülni. Meg fogjuk érteni Szent Pált, akinek az Úr azt mondta Korintusban: „Veled vagyok (ApCsel 18,10). Egyszerűen folytasd tovább, a nagy nehézségek ellenére is. Beszélj csak, és ne hallgass! Sok embert tartogatok számodra a városban.”

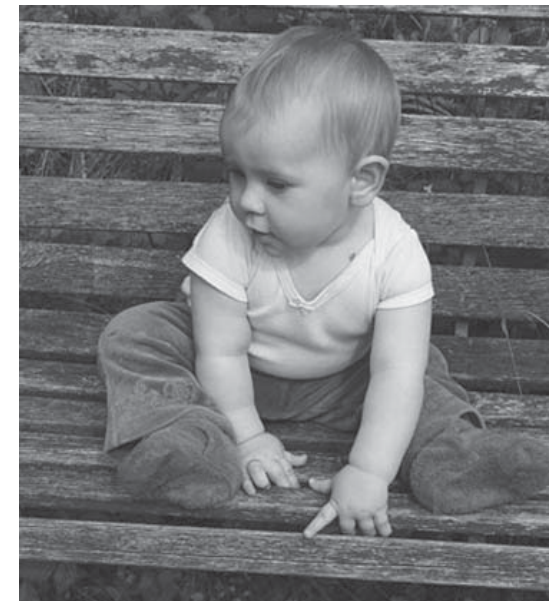
*(Tilmann atya bizalomról szóló előadásainak szerkesztett változata)*

**A**mikor összeházasodtunk, teljesen természetes volt számunkra, hogy sok gyermeket szeretnénk. Olyan csodálatos volt nagycsaládban élni, hogy ezt mi is szeretnénk volna megadni gyermekeinknek. Végül is kislányokat kilenc év házasság után kaptuk.

A gyermek nélküli időszakot természetesen nem volt mindig könnyű megélni. Talán az évek pergése volt számunkra a legnehezebb. Aztán az orvosokhoz való járkálás, biztatás vagy éppen ennek ellenkezője, illetve lehetőségeink keresése és megfontolása emésztettek. Sokat gondolkodtunk az elmúlt években, mi is a bizalom. Néha olyan megfoghatatlan volt számunkra! Olykor meg is kérdeztük Tőle: Jézusunk, te tényleg hallod, amit kérünk?! Talán az is egyfajta bizalom, hogy elhisszük, Ő jobban ismeri érzéseinket, vágyainkat, mint mi magunk; velünk van szenvedéseinkben, kezében hordoz, és terve van velünk. Így visszatekintve már lényegesen könnyebb a bizalomról elmélkedni, de a kilátástalanság közepette sokszor nehéz volt. Isten talán a kitartó bizalommal teli imára szeretett volna megtanítani minket, és arra, hogy életünk értelme és boldogsága nem gyermekeink számától függ.

Várakozásaink közepette az is kiderült számunkra, hogy Isten lehetőségei sokkal gazdagabbak, mint ahogy azt korábban gondoltuk. Hány és hányféleképpen lehetett volna ezt a helyzetet is megoldani, amiben szintén kiteljesedhetett

volna Isten áldása. Mi az örökbefogadás kérdésével nehezen tudtunk dűlőre jutni. Nem voltunk rá mindketten nyitottak. Pedig úgy éreztük, másképpen nem lehet, csak ha mindkét fél tiszta szívből szeretné. Beszélgettünk örökbefogadó házaspárokkal, fórumokra mentünk, de nemigen közeledtek álláspontjaink, noha éveken át győzködtük egymást. Ar-



ra gondoltunk, hogy ha Istennek ilyen terve lenne velünk, biztosan megadná hozzá a kedvet is mindkettőnk részére. Kértük Istent, mutassa meg nekünk, mit tegyünk, hogy öröm és béke legyen a szívünkben.

Küzdelmeink közepette egymáson és a Jóistenen kívül két nagy támaszunk volt: lelki atyánk, aki tanácsaival is ellá-



tott, valamint szerető családunk. Nagy segítség volt tudni azt, hogy hatalmas imaháttér van mögöttünk. Szüleinknek hálások vagyunk, amiért faggatózás vagy megjegyzések helyett mindig mosolyogva csak ennyit mondtak: Imádkozunk értetek! És éreztük, hogy ez így is van. Mert sokszor mi magunk csodálkoztunk el azon, hogy hogyan bírjuk. Erőt adott ahhoz, hogy a jelen szenvedést is békében tudjuk megélni.

Ez az imák fantasztikus ereje! Talán előtte nem is gondoltuk, hogy a kitarító közbenjáró imának mekkora ereje van. Lehet ez egy röpke fohász a munkám közepette, vagy akár egy fogfájás felajánlása. Sokszor mi is próbáltuk másokért a fájdalunkat felajánlani.

Nehézségeinkben sokat jelentett visszagondolni azokra a kis csodákra, amelyeket kaptunk egy-egy zarándoklat alkalmával, például Mugnanóban, szent Filoména kegyhelyén. Mise kilenceddel készültünk utunkra kisbabáért, amelynek az utolsó alkalma a kegyhelyen lett volna. A kiírt mise ellenére azonban

senki sem volt a templomban. Igen elszomorodtunk, és – mivel Mugnano egy kicsiny olasz falucska – fogalmunk sem volt hová mehetnénk misére. Éppen a templom előtt álltunk tanácstalanul, mikor egyszer csak egy autó állt meg hirtelen, és a plébános szállt ki belőle. Miközben hevesen magyarázott, amiből persze semmit nem értettünk, betuszkolt autójába és elvitt bennünket egy kis utcácskába, ahol már várta őt a misére egybegyűlt hívők serege. Így válhatott teljessé a kilencedünk.

Amikor megtudtuk, hogy gyermeket várunk, örömeinkben el se mertük hinni. Akkor különösen nagy kegyelmi nap volt: János Pál pápa boldoggá avatása, Irgalmasság vasárnapja, Fényes vasárnap, Anyák napja és Szent József ünnepe. Ezért választottuk II. János Pál pápát kisfiunk védőszentjéül. Jánoska számunkra egy kézzelfogható jele Isten szeretetének. Segít a hétköznapokban rácsodálkozni Isten végtelen jóságára, és hogy a nap minden percében hálások tudjunk lenni ajándékaiért.

## Cilike

Cilike 20 hetes pocaklakó volt, mikor egy ultrahangos vizsgálaton kiderült, hogy jelentős (a normálisnál kétszer nagyobb) agykamra-tágulata van, köznap szóval vízfejű. Az orvosok sok jóval nem kecsegtettek: ha meg is éri azt a kb. 32 hetes kort, hogy kivehető legyen és a létfontosságú shunt-műtétet elvégezhesék rajta, (ez egyébként egy

kis szerkezet, ami az agykamrából a felesleges agyvizet egy szeleppel ellátott csövön keresztül a hasüregbe vezeti), a méhen belül eltöltött hónapok alatt a túlnyomás miatt az agyszövet nem tud fejlődni-differenciálódni, így a baba várhatóan szellemi fogyatékos és mozgássérült is lesz, csak az a kérdés, hogy mennyire.

A hír teljesen letaglózott. Óriási lelki teher nehezedett rám: nekem, akinek mindig is sokat jelentett a szépség, az erő, a teljesítmény, nagyon nehezemre esett elfogadni, hogy az én gyermekem nem lesz se szép, se erős, se okos. Komoly aggodalmam volt, hogy nem tudom majd szeretni. Fellángolt bennem a vád Istennel szemben: hogy lehet az, hogy a mi nagylelkű felajánlásunkra (vállalunk még egy ötödik gyereket) ez a válasz? Nagyon csalódott voltam, hiszen épp az ellenkezőjére számítottam: egy egészen különleges gyerekre – aki csak örömet és gondtalanságot hoz –, mintegy jutalmul az eddigi igyekezetünkért, szolgálatunkért. Sok ima és beszélgetés Kristóffal (akivel kölcsönösen támogattuk-erősítettük egymást) néhány nap alatt normalizálta a lelkiállapotomat, és a gazdag ifjú története kezdett visszhangozni bennem: „Jézus ránézett és megkedvelte... Valami még hiányzik belőled”. Valóban kiválasztottnak éreztem magam. Nem hősnek vagy mártírnak választottak ki, hanem mint egy darab agyagot a fazekas: kiválasztottak, hogy megformázzanak.

Mikor kiderült a rendellenesség, azonnal értesítettünk mindenkit, akiknek az imájára számíhattunk (akik továbbadták másoknak is, így sokan hordoztak bennünket hónapokon keresztül), és várva vártuk a csodát. Abban teljesen biztos voltam, hogy az Úrnak csak akarnia kell, és a kislányunk teljesen egészséges



lesz. Ha mégsem így történik, más tervei vannak velünk. A várandósság hátralévő 20 hetében próbáltunk lelkileg eljutni oda, hogy őszintén ki tudjuk mondani: „legyen meg a Te akaratod”.

2010. március 11-én látta meg a napvilágot Cilikénk, és mikor először találkoztunk a tekintetével, azon nyomban a mi szívünk is felderült: aki így tud nézni,

Nem hősnek vagy mártírnak választottak ki, hanem mint egy darab agyagot a fazekas: kiválasztottak, hogy megformázzanak.

az nem lehet fogyatékos! Nagy hála volt bennem, annál is inkább, mivel úgy tűnt, a kamrai nyomással sincs gond – hamarosan (műtét nélkül!) hazatérhetünk. Aztán a harmadik napon kiderült, amire senki sem számított: azonnali, életmentő szív-műtétre

van szükség. (A tüdőből érkező gyűjtőeret kellett visszavezetni a szívbe, mert magától nem talált oda). Miután kis szívét megtoldozták-foldozták, nyilvánvalóvá vált, hogy a fejét is műteni kell. Sok

hét kezelés és próbálkozás után tudták véglegesen megoldani az agyvízelvezetést egy shunt beültetésével.

Cilike mindeközben mintha ez lenne az élet rendje, élte a kórházi mindennapokat, és lett egyre kedvesebb, érdeklődőbb, ügyesebb kisbaba. Négy hetesen vehettem először kézbe, lassan megtanult enni: ahogy lehetősége volt, napközben szoptattam, éjjel cumisüvegből.



Mivel egész nap együtt voltunk, sokat énekeltem neki, mondókáztam, meséltem, báboztam... Ő pedig (és persze

a többi kicsi is, aki épp a kórteremben volt) lelkesen hallgatott, mosolygott, játszott és ismerkedett a világgal.

Összességében pár nap híján az első négy hónapot kórházban töltöttük.

Nagyon embert próbáló időszak volt ez Kristófnak, nekem és a gyerekeknek is. Én hétfőtől vasárnapig, reggeltől estig a kórházban, Kristóf munka után még eljött értem, aztán együtt haza. Mire hazértünk, már csak a fektetés volt hátra, a gyerekekre napközben a nagyszülők vigyáztak felváltva, hétvégén Kristóf. Rengeteg biztatást, segítséget kaptunk (lelkes barátaink minden áldott nap hoztak nekünk ebédet, szállították a gyerekeket oviba, suliba), és sokan imádkoztak értünk.

Ismert mondas, hogy Isten nem rak ránk nagyobb terhet, mint amennyit elbírnak. Ez azonban nem azt jelenti, hogy amikor szembesülünk a feladattal, előre megkapunk minden kegyelmet és erőt, amire szükségünk lesz, és nekünk nincs más dolgunk, mint megfelelően beosztani és gazdálkodni vele. Nekünk az a tapasztalatunk, hogy mindig csak az éppen szükségeset kapjuk, nincsenek „tartalékok”. És éppen ezért minden napért meg kell küzdeni, minden reggel újra meg újra a Jóistenre kell bízni magunkat. Ebbe az is belefér, hogy nem egyenest felfelé vezet az út. Voltak megtorpanások, hullámvölgyek, amikor úgy éreztem, ez már túl sok nekem. Nagy segítség volt ilyenkor Kristóf higgadt, reális és türelmes hozzáállása, rendí-

thetetlen hite. Az Idegsebészetten rádöbbenem, micsoda kincs a hit. Látva az orvosilag menthetetlen gyerekek szülei-

nek tehetetlenségét és magukra maradását a küzdelemben, éreztem, hogy nem lehet okom panaszra. Nem csak azért, mert – bár nem zökkenőmentesen – lassacskán mégis minden kezdett működőképes lenni Cilikén, hanem mert nekem van egy mindenható, végtelenül szerető Atyám, és a „legrosszabb”, ami történhet velünk, hogy találkozunk vele. De addig sem hagy egy pillanatra sem magunkra, minden gondombajom megoszthatom vele. Ebben az időszakban átélhattuk azt, hogy az Isten nemcsak akkor van velünk, amikor minden jól alakul, hanem akkor is – sőt akkor csak igazán! –, amikor összezsugorunk felett a hullámok.

Az Irgalmasság rózsafüzérét minden nap elmondtuk, hozzákapsolva Cilike szenvedését, a mi küzdelmeinket és az egész világ vajúadását Krisztus keresztségéhez. Egyre inkább próbáltuk olyan lelkülettel imádkozni, hogy Isten kezéből elfogadjuk a jót és rosszat egyaránt. A „Jézusom bízom benned”-ben ott van a folytatás: „Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok s akik terhet hordoztok, én megkönnyítlek titeket.” Hogy miként könnyít meg, azt alázatosan Őbenne bízva fogadod el.

Végtelenül hálásak voltunk a Jóistennek, amikor búcsút mondhattunk a kórháznak és hazavihettük gyönyörű, kedves, szeretnivaló és minden szempontból életképes kislányunkat. Mégis éreztük, nem lennénk igazságosak, ha történe-

tünknek az lenne a végkicsengése, hogy aki bízunk az Istenben, azzal semmi rossz nem történhet, vagy ha igen, a végén minden jóra fordul. Nem lenne igazságos azokkal szemben, akik hősiességgel és szinte erejükön felül ápolják beteg gyermeküket, és végül át kell őket engedniük az örökkévalóságnak. Nem lenne igazságos az Istennel szemben sem, hiszen ha így lenne, már csak üzleti szempontból is megérné keresztény-

nek lenni és akár így is imádkozhatnánk: legyen meg az én akaratom.

Csodás gyógyulás vagy csak eltúlzott orvosi prognózis?

Várva vártuk a csodát. Hogy az orvosok hitetlenkedve, leesett állal közöljék: Cilike egy csapásra meggyógyult. Mennyivel egyszerűbb lett volna, és ezzel együtt milyen feltűnő: lám az Isten nem hagyja cserben övét! Mégsem így történt. Egyszer hallottam valakitől, hogy az Isten végtelenül tapintatos. Anynyira finoman, észrevétlenül van jelen a teremtett világ csodálatos rendezettségében, hogy aki nem akarja, észre se veszi, de aki kutatja őt, annak számára nyilvánvaló az Alkotó személyes jelenléte. Ugyanilyen végtelen alázattal, szinte észrevétlenül kísért minket hol örömmel, hol nehézségekkel teli életutunkon. Bár néha nagyon passzívnak tűnik a Gondviselés, sok apró jel tűnik fel nap mint nap annak, aki nyitott rá. Milyen érdekes, mi, akik árgus szemmel kutattuk és vártuk a csodát, számunkra is csak

Mégis valahogy ez a mi magáncsodánk maradt, és azoké, akik velünk együtt élték ezt a néhány nehéz hónapot.

bizonyos idő elteltével állt össze a kép: apró és akkor szinte jelentéktelennek tűnő részletek és véletlenek sorozata kísérte Cilikét és segítette a gyógyuláshoz. Ezek a „besegítések” ott érhetőek tetten, ahol az orvosi segítség kevés lett volna. Például amíg méhen belül semmilyen lehetőség nem volt arra, hogy a fölösleges agyvizet elvezessék, valamilyen csoda folytán átmenetileg megoldódott a probléma: a terhesség



második felében az agykamrák tágulása megállt, és ami 20 hetesen még bődületesen nagy számított, az arányaiban – ahogy a kis magzat és vele a fejecske is növekedett – már nem volt olyan veszélyes. Ezért is döntöttek úgy, hogy a korábban beígért 32. heti császárt elhalasztották, és a 40. hétig odabent maradhatott. Ennek szintén nagy jelentősége volt, hiszen tüdővéna transzpozíciós műtétet 32 hetes koraszülöttnél elvégezni nem lehetett volna. Furcsa véletlen, hogy addig a 3 napig, amíg észrevették a szívfejlődési rendellenességet, két további apróbb rendellenesség biztosította az életben maradását (nyitva maradt Botallo-vezeték és lyuk a pitvari sövényen). Ha ezek nem lettek volna, a születést követő négy óra elteltével a test oxigénellátása megoldhatatlanná válik. Csodálatos ajándék az is, hogy minden tapasztalatnak ellent-

mondva Cilike megtanult szopizni, ami szerintem nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a hosszú kórházi tartózkodás ellenére kiegyensúlyozott, nagyon barátságos, vidám és érdeklődő kisbaba legyen. És persze az, hogy a magzatkori túlnyomás semmilyen idegrendszeri károsodást nem okozott, amint az várható lett volna, igazi csoda. Mégis valahogy ez a mi magáncsodánk maradt, és azoké, akik velünk együtt élték át ezt a néhány nehéz hónapot.

Közel három gyönyörű év következett. Cilike nagyon kedves, mókás kis tündér volt. Mint a Jóisten kis követe, aki emlékeztetett minket az ő jóságára, szeretetére és gondviselő jelenlétére.

Négy nappal harmadik születésnapja előtt a kis küldöttet hazahívták. Azon a napon nem volt jól, de estig nem gyanakodtunk komolyabb bajra. Éjszaka

döntöttünk úgy, hogy mégis bevisszük a kórházba. Mikor kiszálltunk az autóból, már nem lélegzett. Amíg az intenzíven próbálkoztak az újraélesztéssel, mi kint a folyosón vártunk és imádkoztunk. Vártunk az orvosra, aki meghozza a Jóisten döntését. Imádkoztunk azért, hogy el tudjuk fogadni az akaratát. Három lehetséges alternatíva körvonalazódott bennünk: vagy visszakapjuk egészségesen, vagy átengedjük annak, akitől kaptuk, vagy a hosszú oxigénhiányos állapot miatt visszakapjuk őt fogyatékosan. A legnehezebben az utóbbira mondtam igent, de mire nagy sokára megjelent az orvos, már készen álltunk: bármit mond, békességgel fogadjuk. Nehezen és sok idő elmúltával tudták újraindítani a szívét, de agyműködésre utaló jel – még akár a legcsekélyebb is – nem volt észlelhető. Reggel a főorvos közölte velünk, hogy Cilike minden kétséget kizáróan agyhalott. Mivel az agyhalott megállapítás protokollja több egymás utáni vizsgálatot ír elő, ezért még három napig tartották életben. Nagy ajándék volt ez a pár nap, hiszen hosszú órákig virrasztottunk mellette, csendben imádkozva és engedve, hogy a Szentlélek megvigasztaljon minket. Szemléltettük élő, gyönyörű arcát, amely maga volt az örök élet üzenete. Nagyon megerősítő volt, amikor még aznap este a közösségünkkel összegyűltünk, és közös fájdalomunkat és gyászunkat az Úr elé tettük. Szinte kézzel fogható volt a kegyelem, amit sokak imája közvetített számunkra. Magam is csodálkoztam, milyen békeség volt bennünk ezekben a napokban. A harmadik nap estéjén kellett végleg elbúcsúznunk kis testétől, amikor elvit-

ték a műtőbe, hogy jól működő szervei három kisfiúnak jelenthessenek új lehetőséget az élethez. Máját, veséit és nagy örömünkre a szívét is még aznap éjjel transzplantálták.

Cilikénk temetése igazi ünnep és hálaadás volt. Úgy érezzük, gyönyörű ajándékot kaptunk az ő személyében, általa gazdagabb lett az életünk, a családjunk és a világ is. Ez a kis élet – bár csak három rövid földi évig tartott – bővelkedett szeretetben, örömben, része volt szenvedésben, utolsó napján pedig életet adhatott másoknak. Elsőként ért célba közülünk, oda, ahova mindannyian tartunk: az Atya ölelő karjaiba. Kívánhatunk ennél többet? Mi okunk volna lázadni?

Mindezek ellenére nagyon fájó az ő kedves lényének hiánya a mindennapjainkban. Ennek a feldolgozásához több időre van szükség. Próbáljuk a gyerekekkel és egymás között is olyan természetességgel megtartani az emlékeinkben és szavainkban, mintha nem egy óriási szakadék, sötét mélység választana el tőle, hanem csak egy kis kapu. Hiszen ő is él, létezik és boldog, a családjához tartozik, és reményeink szerint viszontlátjuk őt, ha eljön az ideje.





## Együtt a zöld szemű szörny ellen

**A**zért tényleg jó dolog kereszténynek lenni. Kisebb, de főleg nagyobb ügyeimben, ha emberi erőforrásaim kimerülnek nagyon nagy megnyugvás, hogy a végső válaszok jó helyről jönnek. Ne féljete! Ne nyugtalanodjék a szívetek! Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!

Néhány évvel ezelőtt elég féltékeny lettem a férjemnek egy kedves, szép, új kolléganőjére. Éppen szülés előtt álltam,

rágódtam, imádkoztam, mit tegyek. Végül megosztottam a férjemmel ezt a nehézséget, ami egyáltalán nem volt könnyű, hiszen inkább az elzárkózás, mint a megnyílás felé vitt a lelkiállapotom. A párom megértő volt, és bizony felkavaró és őszinte volt a válasza: tényleg kár lenne, ha beleszeretne, de hát be kell tartani a szabályokat (szintén családnapi tanultakat), és akkor nem lehet semmi gond. Ez azért annyira nem segített rajtam...

Aztán bevettem a „mindentvivő kártyát”: javasoltam, hogy imádkozzunk közösen egy kilencedet ezért a lányért, akiről tudtuk, hogy egészségügyi problémái vannak.

A közös ima nagyon jót tett nekünk, és a gyümölcsei is hamar megmutatkoztak. Felszabadultabb lettem, a szülés körüli félelmeim is csitulnak, és sikerült a „korsóba fojtanom a zöld szemű szörnyet”, hiszen minden negatív érzelmet felajánlottam féltékenységgem kiváltójáért, akinek viszont hamarosan tényleg megoldódtak

egészségügyi gondjai, és így bátran belevághatott a családalapításba ő is.

Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Tanúsítom.



biztos a hormonjaim is felelősek voltak az érzelmeimért. Teljesen megbíztam a férjemben, de azt már Tilmann atya is megmondta, hogy természetes dolog, ha valaki házasember létére szerelmes lesz. A hűség nem azt jelenti, hogy nem érhet el egy felkavaró érzelm, hanem hogy mit is kezdek vele, az mutatja meg, hű vagyok-e. Szóval gyötrődtem rajta,

## Vigyázz, a tetőn dolgoznak!

**M**ostanában sokat gondolkodtam azon, hogy vajon tudatában vagyunk-e annak, mekkora ajándék az, hogy Tilmann atya hosszú éveken át újra és újra türelmesen tanította, hogyan tapasztalhatjuk meg a gondviselést az életünknek akár minden percében. Ahogyan lassanként kezdtük megérteni és alkalmazni Kentenich atyának ezt a zseniális módszerét a gyakorlati gondviselés felfedezésére, azt vettük észre, hogy attól kezdve – legnagyobb meglepetésünkre – mindenhol és mindenben a Jóisten köszönt ránk. Mennyire más életminőséget jelent így élni! A nehéz események is egészen máshogy tűnnek fel.

Kentenich atya azt mondja, hogy minden esemény mögött keressük meg az Istent (1.), szólítsuk meg, beszélgesünk Vele (2.), majd hozzunk egy apró áldozatot, tegyünk egy apró gesztust (3.), mert valamit mindig lehet tenni. Lehet az egy fohász, egy apró döntés, egy pohár víz, egy telefon stb. Az életünk csupa ilyenből áll, tehát nem valami extra kegyes, jámbor dolgról van szó.

Nem értettem és sokat küszködtem azzal, hogy ugyan hogyan lehet minden mögött meglátni Istent. De legalább ke-restem. Egy idő után azt vettem észre, hogy a Jóisten maga jelentkezik. Rám köszön itt-ott, megszólít, hogy „erre-er-



re”, néha „felkér keringőre” (sajnos csak képletesen). Sokszor konkrétan utat mutat – na az nagy öröm, de a legnehezebb is, mert akkor már disznóság nem arra menni...

Egészen elképesztő dolgokat lehet ezen az úton megélni. Nagy kalanddá válik az amúgy egyhangú hétköznap. A minap földre meredő tekintettel igyekeztem valahová. Nagyon foglalkoztatott valami nehéz dolog, aminek egyelőre nem látszik a jó kimenetele. El voltam merülve a gondolataimban, nem vettem észre egy lécet, és kis híján hasra estem. (Elég „filmes lehetett” – mondanák a gyerekeim.) Ahogy jobban körülnéztem, megláttam magam előtt egy lengedező kiírást: „Vigyázz, a tetőn dolgoznak!” Elmosolyodtam. Igen, értettem: „Dol-

gozunk a problémán ott fönn, bízz Bennem! Türelem!”

Szintén mostanában történt velem a következő. Egy kedves ismerős arról mesélt, milyen bizonyosságokat kapott, hogy a szülei a mennyben vannak. Nagyon megfájdult a szívem, mert sokat imádkozom a nagyszüleimért, akiket nagyon szerettem. Sajnos sose éreztem semmilyen bizonyosságot, semmilyen jelet, hogy már jó helyen vannak. Kértem Istent, adjon valami választ, bár talán kicsit meredek, hogy olyat tudjak, amihez igazán nincs közöm. Ilyen direkt kérést nem szoktam sokszor tenni. Majdnem kiesett a kezemből a Szentírás, mikor a következőt olvastam: „Ne legyen nyugtalan a szívetek! Higgyetek az Istenben és bennem is

higgyetek! Atyám házában sok hely van, ha nem így volna, megmondtam volna nektek. Azért megyek el, hogy helyet készítssek nektek.” (Jn. 14.1–2) Csak néztem, jól látok-e.

Hétköznapi megtapasztalásaim során megértettem, hogyan mondhatta Kentenich atya, hogy a dachauai tábor mennyország lett számukra: „Négy évig voltam fogoly, de úgy jöttem el a lágerből, mintha nyári üdülésből jöttem volna.” Igen, az élet nehézségei ellenére úgy érzem én is, mintha elkényeztetett gyermek lennék. Jó lenne, ha sokan megtapasztalhatnák Isten közelségének ezt az örömet. „Jó az Úrban bizakodni” – mondja a gitáros ének. Milyen igaz! Aki nem hiszi, járjon utána.

## Amikor „csak” az ima segít...

Végzett hitoktatóként, gyakorló „túsz tárgyalóként” – ami a gyerekekkel való hosszas és agyafúrt beszélgetések során szerzett végzettségem, úgy éreztem, hogy hitre nevelni nem is olyan problémás dolog. Hozzáteszem, hogy a legidősebb gyermekem is mindössze 9-10 éves volt, amikor eme magabiztos gondolat felmerült bennem. Édesen imádkozott kicsi kora óta, húgaival egyetemben. Zokszó nélkül járt szentmisére, példásan felkészült – talán kissé aggályosan is – az első szentáldozásra, mindezt persze saját érdememnek tudtam be.



Vélt erkölcsi fölényem tudatából néztem le keresztfiam szüleire, akik az én szememben nem fordítottak elég időt és energiát a lelki nevelésre, ezért vonakodott – néha – a szentmisén való részvételtől, az egyébként igazán jóra való kis-kamasz. Mármint szerintem.

Amikor elutaztunk hozzájuk, együtt jártunk szentmisére, és feltűnt, hogy Z. nem nagyon igyekszik szentáldozáshoz járulni. Elsőre azt gondoltam, tán nem volt ideje győnni. Aztán azt, hogy nem mondták el neki elégszer, miről is van itt szó. Végül megkérdeztem az okát, miért nem látom beállni szépen a sorba.

„Nem szeretem az ostya ízét!” – mosolygott rám ragyogó szemekkel. Hirtelen levegőt sem kaptam! Akkor most mondjam el, hogy az átváltozta-

tás során nem az ostya a lényeg? Vagy pirítsak rá, hogy a fagyitölcséért bezzeg meg tudta enni, ugyanebben az ízben? Kezdek el magyarázni hosszasan, türelmesen, keresztmamisán? A pillanat lehetősége elszállt, már futott is a hittanos társakkal, várta őket a labda és a Mosoni-Duna partja.

Ekkor megláttam ki-lépni a sekrestye külső ajtaján a kedves kispapot, akit pár hete szenteltek, és itt a szülővá-

rosában töltötte a nyarat. Talán ő tud valami fiús választ, valami friss teológiai okosságot, egyáltalán, majd ő jól megmondja... Ráöntöttem a panaszom, és hogy én hiába is beszélnek, itt nem lehet semmit sem tenni, csak imádkozni.

Ő rám nézett és visszakérdezett: Csak...? Hát ez a legtöbb, amit tehetünk a ránk bízottakért!

Zavarba jöttem és éreztem, hogy a Jóistenbe vetett bizalom próbáját kell kiállnom, mint aztán még sokszor. De ma már nem érzem úgy, hogy „csak” imádkozni lehet valakiért, hanem úgy: de jó, hogy imádkozni lehet érte!

Azóta egyébként keresztfiam az én később született kisfiam keresztapja, és nagyon örülök, hogy ezt is kiimádkozhattam!



## „Éhes vagyok, adjon pár forintot”!

„– Akkor jöjjön, veszek magának valamit enni – válaszolok.

– Inkább pénzt adjon, hogy virágot vehessek. Meghalt az apám.

– Mikor halt meg az apja?

– Három napja.

– Mennyi idő volt?

– 60.

– És maga mennyi idő?

– 59 vagyok!

– Inkább ételmezt veszek magának, ha még mindig éhes.

– Virágot vegyen nekem!”

Az ilyen és hasonló találkozásokat követően mindig azt remélem, hogy valamikor át tudom beszélni ezeket Istennel. Ő mit szeretne? Hogyan kezeljek ilyen kéréseket? Elképzelem az Ítélet Napját. Jézus bemutatja nekem mindazokat az eseteket, ahol emberek segítséget kérnek. Azután bemutatja, hogyan alakult volna az életük, ha én minden normális döntéssel szemben segítettem volna nekik. Azután azt is bemutatja, hogyan alakult az életük, mert nem segítettem.

Még tömegben is, amikor valaki pénzt kér, engem valahogy mindig kiszúrnak. A legtöbben nem veszik figyelembe ezeket a kéréseket, és a koldusok nem is vesztegetik idejüket, energiájukat ezekre az emberekre. De úgy látszik, nekem a homlokomra van írva, hogy velem érdekes próbálkozniuk. Kérdezem magam, Jézus hogyan viselkedne, és nekem hogyan kellene viselkednem, miután nyilvánvalóan anyagi helyzetem nem olyan, hogy minden valós és álkérést teljesíteni

tudjak. Lelkiismeret-furdalásom enyhítése érdekében a legegyszerűbb megoldásnak az tűnne, ha néhány érmét nyomnék az illetők kezébe. De úgy érzem, az ilyen találkozásokkor többet kell adnom, mint néhány pénzdarabot.

„A Jó Isten áldja meg, adjon már pár forintot erre, vagy arra” – aztán jön a szokásos okok felsorolása. „A gyerekeimnek kell gyógyszert vennem, egyedül nevelem három árva gyermekem, gyógyíthatatlan beteg vagyok.” Isten azonban ismét nem sűgja meg, hogy a kérés igaz-e, vagy nem és én tovább gondolkodhatom, hogy kellene vagy nem pénzt adnom, annak ellenére, hogy a kérégető egyetlen szavát sem hiszem.

Miután soha nem kaptam kérdéssel kapcsolatos semmilyen útbaigazítást – hogyan lehetne kideríteni, hogy valaki az igazat mondja-e, hogy azoknak segítsek, akiknek erre valóban szükségük van –, azon kezdtem el gondolkodni: lehet, hogy maga a kérdésem rossz?

Victor Hugo Nyomorultak című regényére gondolok. A történetben a pap vacsorára hívja magához Jean Valjeant. Teszi ezt annak ellenére, hogy a korábbi fegyenc múltja az egykori elítélt ellen szól. Éjszaka Jean Valjean két értékes ezüst gyertyatartót lop az atyától. Amikor a lelkész tetten éri, a fegyenc leüti a papot és elmenekül. A csendőrök hamar elcsípi a szökevényt és visszaviszik a papnak a gyertyatartókat. Mostanra az atya saját élménye is Jean Valjean ellen szól. Ennek ellenére a lelkész azt mond-

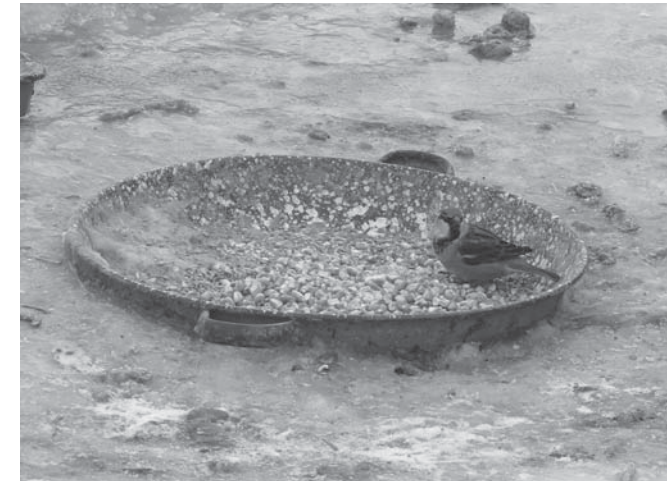
ja a csendőröknek, hogy valóban ő adta ajándékba a gyertyatartókat a fegyencnek. A pap makacsul hisz a megváltás lehetőségében és Isten erejében, ennek a lehetőségnek a bizonyítására. Hitét nem a múlton és a jelenen alapuló ismereteire helyezi, hanem Istennek a jövőre vonatkozó felségjogára. És ez a hit igaznak bizonyul – legalább is a történetben.

Elmondom a tőlem pénzt kérő asszonynak, hogy nem tudom ellenőrizni, igazat mond-e vagy nem, valóban gyógyszeret fog-e venni vagy nem. Ennek ellenére odaadom neki a nem is olyan kis összeget és hozzáteszem, hogy imádkozom, hogy jóra használja, amit nekem a családomtól kell megvonnom.

Egy évvel később a férjem mellett a kocsiban ülök. Az egyik fiunkra várunk. Az előbbi asszony most a férjem oldalára megy, tőle kér pénzt. Miután én a másik oldalon ülök, engem nem lát. „Nem akarok hazudni magának, nagyon kellene egy kis pénz cigarettára” – mondja a nő a férjemnek. Odaszólok a férjemnek, hogy adjon az asszonynak pénzt és mondja meg neki: értékeljük, hogy igazat mondott.

A szegénység nem nemesít, mint ahogy a jólét sem tesz senkit rosszá. Attól függ, hogy valakinek milyen a szíve, a kapcsolata a szegénységgel és gazdagsággal, és hozzáállásunk tetszik-e Istennek vagy nem. Szerintem Isten azt akarja, hogy képességeinket, adottságainkat, a ránk bízott anyagi javakat az Ő céljainak megvalósítása érdekében használjuk, és hogyha szükségét szenvedünk, bízzunk benne.

Óriási megkönnyebbülés számomra azt tudni, hogy annak eldöntése mi az igaz, és mi az igazság, nem az én felada-



tom. Én adhatok, mint a Nyomorultakban az atya, vagy a Bibliában a fiú, aki odaadta halát és kenyerét Jézusnak, aki azután megsziporította azokat. Még ha adni a józan ésszel ellentétes is, vagy ha az igény mindent elsöprő is, bízhatok abban, hogy ha lelkiismeretem az adakozásra buzdít, amit adok, az számítani fog, ha kérem rá az Isten áldását.

Az előlem elrejtett jövő megvalósítója Ő. Gyakran én csak egy apró találkozás vagyok valaki életében. Ennek ellenére Isten a bizalomra szólít fel, amikor arra kér, hogy mondjak le valamiről valaki más javára, akit gyakran nem is ismerek. A Jóisten alapanyagot kér: pénzt, időt, gyertyatartót, halat, kenyeret egy beszélgetést, egy bátor kiáltást az igazságért stb. Ő azután véghezviszi a megváltómunkát. Én cserébe azt a bölcsességet kérem, hogy el tudjam dönteni, mikor teszem helyesen, hogy adok. Hogy biztos lehessenek abban, hogy Ő az, aki kér tőlem, és kérek bátorságot is ahhoz, hogy akkor is adjak, amikor az én értelmem számára ez badarság.

## Ki neveli a gyerekeket?

Az iskolai kiruccanásról hazaérkező gyerekeim másról sem mesélt, csak hogy melyik iskolatársa milyen telefonos játékkal, táblagéppel, egyéb elektromos kütyüvel múlatta az utazás idejét. Kirekesztettnek érezte magát, hiszen nemcsak hogy nem birtokol ilyen tárgyat, de nem is ért a kezelésükhöz. Vágyódik arra, hogy ő is a menők közé tartozhasson. Zsigerből rögtön megvenném neki a legmodernebb okostelefont, psp-t, mert szeretném boldognak látni. Eleven érzékeléskapcsolatba kerülve vele nagyon gyorsan talállok magamban hasonló érzéseket: én is nagyon meg tudok kívánni egy szép fülbevalót, cipőt, kaspót stb.

Az óvodában kiraktak egy újságcikket a falra. Tanítsuk meg a gyerekeket arra, hogy le tudjanak mondani bizonyos vágyaikról, hiszen nem tudunk nekik megvenni mindent, amit a játékboltban látnak. Meghökkenett az érvelés: ha megtehetném, akkor nyugodtan megvehetném neki a kismillió legót, babát, videójátékot?

Egy kedves ismerősöm azt mesélte, hogy ő bizony megvette a gyerekének a mobiltelefont – amire ugyan egyelőre semmi szükségünk –, mert nem szeretné, hogy kiközösítsék az osztálytársai amiatt, hogy nincs neki. Ez az érvelés szintén meghökken-

tett: mikor fogja akkor megtanulni a kiskamasz, hogy ne tömegemberré, hanem erős, szabad egyéniséggé váljon?

Nem azért nem veszek meg mindent a gyerekeimnek, mi szem szájnak ingere, mert nincs rá pénzem, hanem azért, mert nem tenne jót nekik. Ahogy nekem sem tenne jót, ha mindig megvásárolnám magamnak, ami megtetszik. Nem



boldoggá, hanem boldogtalanná tenne. Gyengévé, kiszolgáltatottá.

Nehéz lavírozni az (ön-) és gyerekeink nevelésben a rengeteg minket érő hatás

és az elvek között. Mikor kell egy kicsit engedni, hogy ne az ellenkező hatást érezzük el a túl merev szabálykövetéssel? Mikor segítem tényleg abban, hogy függetlenedni tudjon a csoportnyomástól, és szabaddá váljon a saját útja számára?

Nekem sokat segít, ha gyakran tudatosítom magamban, hogy nem vagyunk magunkra hagyva a gyereknevelésben sem! Ha én tiszta szívből a gyerekeim javát szolgálni akarva tartom magam

az elveinkhez, vagy éppen eltérek tőlük, mert úgy látom jónak egy adott helyzetben, vagy ha teljesen tanácstalan vagyok is, bízom az Úr Krisztusban, hogy megadja azt az erőt a cseperedő emberkének, hogy megtalálják a nekik szánt útjukat. Hiszek abban, hogy ha szeretettel vesszük

körül gyermekeinket, akkor Isten segítségével begyógyulnak azok a sebek, melyeket esendőségünkben ejtünk rajtuk. Ámen.

...nem vagyunk magunkra hagyva a gyerekeink nevelésben sem!

## „Bízom Benned?” vagy „Bízom Benned!”

Olyan egyszerű szó a bizalom, s a két mondat között is mindössze egy mondatvégi írásjel a különbség, mégis az egyik a másiktól ezredéynyi távolságra van! Amikor gyermekeink kicsik voltak, mennyire természetes volt, hogy minden érzékszervük, gondolatuk a bizalomról szólt! Bennünk bíztak, mi adtuk meg nekik mindent, amire szükségük volt. Természetes volt, hogy számíthatnak ránk. Töretlen volt a bizalmuk. Mi is így éltünk, születésünk után teljes bizalommal. Ahogy teltek az évek, csalódások sora ért családi, baráti kapcsolatainkban. Már nem volt töretlen a bizalmunk. Bizalmatlanokká váltunk. Elvesztettük könnyedségünket.

Problémák mindig adódnak életünkben. Milyen könnyen kétségbeesünk, pedig csak bizalmunkat kell megerősíte-

ni! Istenben vetett hitünk mindig segít. Csak bizalommal kell lenni iránta. Amikor nagy a baj körülöttünk – legalábbis azt hisszük –, könnyebben fordulunk segítségért, s ilyenkor, milyen érdekes, megnő a bizalom. Ahogy a helyzet rendeződni látszik, azon nyomban visszavesszük az irányítást, hiszen „mi tudjuk”, mi a helyes, mi a jó.

Számtalan eset volt már, amikor beigazolódtott, hogy csak a bennünk lévő gátat kell átvágni, és utat engedni az isteni Gondviselésnek. Nem kell halálosan aggódnunk a befizetetlen számlák, gyermekünk továbbtanulása, családtagjaink egészsége és reggeltől estig sorolhatnám mi miatt.

Nyissuk ki a szívünk, engedjük, hogy a Lélek segítségével Isten irányítsa életünket! Csak egyet kell tennünk:



bizalommal lenni felé, hálát adni minden nap öröméért, a nehézségeért, mivel azok erősítenek minket.

A közelmúltban egy kisebb regeneráló kúrán voltam a Budai Irgalmas Rendi Kórházban. Sok gond nyomta a szívemet, mert nagy változás alatt van eddigi megszokott életem. A legidősebb és legkisebb gyermekünk ösztől elkerül otthonról, a munkahelyem is kicsúszik alólam. Az utóbbi időben kissé zaklatottan alszom. Gondoltam, még jól is jön egy kis kikapcsolódás. Rögtön az első napon beszélgetésbe elegyedtem az ott dolgozó rendi nővérrel. Tulajdonképpen intenzív lelki gyakorlatot kaptam anélkül, hogy



kértem volna. A hét elteltével szinte minden bajomra választ kaptam, s itt elsősorban nem a fizikaiakra gondolok. Amikor a következő héten dolgozni mentem, már nyugodt voltam, pontosan éreztem, hogy mit kell tennem. Minden nehézség ellenére ügyeink elrendezésre kerülnek, csak a szívemet kellett kinyitni, és beengedni Istent, mert

Ő ott áll mindig az ajtó előtt, de a kilincset nem nyomja le helyettünk.

Ezentúl minden erőmmel azon leszek, hogy megmaradjon bennem a bizalom, mert ha bízom, Isten sosem hagy egyedül, hiszen szeretete és irgalma végtelen.

## Szélfúvás a házaspárok útján

Másfél évtizede járunk Óbudavárra a családnapokra – körülményeinknek megfelelően hol csecsemővel, hol kisgyerekekkel, hol mindkettővel (hárommal, négyvel) egyszerre. Részt vettünk annak idején Bíró László püspök atyával a Házaspárok útja felszentelésén is, majd éveken keresztül sóvárogtuk, hogy egyszer talán újra végigjárhatjuk. De hiába: miután kisgyermekünk elvisselték délelőtt a hiányunkat, délután fel-tlenül szükségük volt ránk – ráadásul

gyakran negyven fok környékére kúszott a hőmérő higanyszála. Úgy éreztük, hogy rólunk szól Kentenich atya mondása: hiába úszunk a kegyelem tengerében, ha nem kortyolunk belőle, szomjan halunk. De nem volt módunk kortyolni, csak tátoztunk a parton. Beszélgetésekből kiderült, hogy nem vagyunk egyedül: egy gyakorlott schönstatti házaspár például sok évvel a házaspárok útja átadása után még nem tudta, hogy vajon a kápolna fölött vagy pedig az alsó úton kezdődik...

Pár évvel ezelőtt odáig fajult a sóvárgásunk, hogy megkértük az előadó házaspárt: nézzék el nekünk, hogy egy délelőttöt az előadás helyett a Házaspárok útján töltsünk el. Szerencsére elnézőnek bizonyultak, és mi olyan tapasztalattal gazdagodtunk, ami sokszorosán felerősítette az előadások építő hatását.

Ez a megtapasztalás megerősítőleg hatott egész éven át, így a következő nyáron ismét szeretnénk volna végigjárni azt az utat, amiben Tilmann atya legnagyobb ajándékát látjuk. Rá kellett azonban döbbernünk: ezúttal nem lóghatjuk el feltűnés nélkül a délelőttöt, ugyanis mi vagyunk az előadók... Nem volt más választásunk, vinnünk kellett magunkkal az egész csoportot! A visszajelzések felülmúlták várakozásainkat: az aratáskor sok résztvevő ezt a délelőttöt jelölte meg a hét csúcspontjaként, ami-

ből a legtöbbet gyarapodtak, s még a következő évben is többen felemlgették, hogy milyen sokat tudtak felhasználni ebből a mindennapjaikban. Emlékezetes volt például annak a házaspárnak a tanúságtétele, akik sok nehézséget éltek meg a szüleikkel való kapcsolatukban, de kitartóan küzdöttek azért, hogy el tudják fogadni őket, s mára gyümölcsözővé vált a kapcsolatuk. Ennek hatására mi is elhatároztuk, hogy többen foglalkozunk szüleink jótetteivel – melyeket szóvá is teszünk –, mint a hibáikkal, s ez a mi életünkben is pozitív változásokat indított el. Tudomásunk szerint azóta már több családnapi héten beépítették az út közös végigjárását a programba, s ez minden alkalommal gyümölcsözőnek bizonyult.<sup>1</sup>

A házaspárok útjának közös végzése nyilvánvalóan nem ugyanazt az élményt nyújtja, mint amikor ketten, meghitt körülmények között járják végig az utat. A megtapasztalás jellege más, de a fajsúlya legalábbis azonos. Azt él-tük meg, hogy nagyobb teret nyer a Szentlélek, ha nem csupán az előadók, hanem minden résztvevőn keresztül is szólhat – úgy esténként, mint délelőtt. Azt is tapasztaltuk, hogy ez a módszer sokak számára meghozta az étvágyat



<sup>1</sup> A schönstatti honlapon (<http://csaladok.schoenstatt.hu/Szelfuvas-a-hazaspárok-utjan.html>) részletes útmutatás található a Házaspárok útja közös végzésének bevált módjáról.

ahhoz, hogy kettesben is végigjárják ezt az utat. Hasonló módon végeztünk már házaspárok útját plébániai lelkigyakorlaton is – ekkor a faragott oszlopokat és Ozsvári Imri képeit „mobil állomásokkal”: a Szűzanya képével, feszülettel, gyertyával helyettesítettük.

Az első alkalommal még nem voltunk biztosak abban, hogy működőképes-e az elképzelésünk. Hamarosan azonban ki-

derült, hogy nagyon értékes megtapasztalásoknak, őszinte tanúságtételeknek nyújt teret ez a forma, szent színháznak nyomát sem láttuk, és a házaspárok gyakran idézték az egymástól hallottakat. Tapasztalataink megerősítettek abban, hogy a Szentlélek működése valóban olyan, mint a szél, ami ott fúj, ahol akar – a házaspárok útján akár fülledt, szélcsendes időben is.

## Pislákoló fény a sötétben

(Karitászmunka egy faluban)

Egy közepes nagyságú község karitászcsoportjában dolgozom. Szűkös anyagi keret áll rendelkezésünkre, az információhoz nehezen jutunk hozzá.

Látványos célokat nem tűzhetünk magunk elé. De úgy gondoljuk, hogy szeretetből szolgálni másokat sohasem hiábavaló. Még akkor sem, ha munkánknak pillanatnyilag nem látszik az eredménye. Amit teszünk, Istennek tesszük, és Értük tesszük: azokért, akik éheznek, akik fáznak, akik lelki-szellemi rabságban élnek. Azt a kicsit, amit tenni tudunk, hűségesen tesszük, és hiszünk abban, hogy apró cselekedeteink az Isten dicsőségét és embertársaink üdvösségét szolgálják. A társadalmi bajokat megoldani nem tudjuk, de megmutathatjuk, hogy Istennel élni jó, hogy segíteni, adni jó. Céljaink hosszú távúak és nem látványosak.

Legfontosabb tevékenységünk az iskolai korrepetálás. Amikor először rendszeres kapcsolatba kerültem roma gyerekekkel, akkor nagyon hamar felis-

mertem, hogy esetükben a tanulás legfőbb gátja a motiváció hiánya. Hogyan várjuk el egy olyan gyermektől, hogy az iskolában bármilyen eredményt is elérjen, aki nem látja a szüleit reggel munkába menni, aki soha nem látja, hogy a szülei könyvet vennének a kezükbe (lehet, hogy nem is tudnak írni-olvasni), akit soha a szülei meg nem kérdeznek, hogy mit tanult az iskolában? Vannak olyan mélyszegénységben élő gyerekeink, akiknek nemhogy íróasztaluk, de még egy fiókjuk, sőt gyakran saját ágyuk sincs. Nincs semmiféle tulajdonuk, ezért nem is vigyáznak semmire. Az anyagi helyzeten, az otthoni környezeten változtatni nem tudunk. Egyet tehetünk: melléjük állunk, ill. ülünk, és megpróbáljuk a fejcskékjükből szaporítani az el nem vehető kincseket, vagyis a tudást. Heti 1-2 órában segítünk nekik az olvasás, írás, számolás készség szinten való elsajátításában. Sajnos a mai ún. „integrált” oktatási rendszerben hiába jár egy



gyermek 8 évig iskolába, gyakran még az értő olvasás elsajátításáig sem jut el. Elsősorban 1-2. osztályos gyerekekkel foglalkozunk. A rendszeresség nagyon fontos, hiszen csak így kerülhetünk a gyermekekkel olyan kapcsolatba, amely lehetőséget ad olyan értékek átadására, amelyek aztán egész életükre hatással lehetnek.

Időnként játszódélutánokat szervezünk számukra. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy a mai gyerekek gyakran nem tudnak együtt játszani. Mivel mindent készen kapnak (filmek, számítógépes játékok), nem tanulják meg a közös játszást, ami nem csak azért baj, mert butaságokkal, sőt lelkükre-szemléjükre károsan ható tevékenységekkel töltik az időt, hanem azért is, mert elmarad a csoportos játék, amely egyébként segítene abban, hogy megtanulják az együttélés szabályait, a társas kapcsolatok alakításának módjait, egyéni érdekeik érvényesítésének lehetőségeit, és végül, de nem utolsó sorban a másokra való odafigyelést és mások szempontjainak figyelembe vételét.

A szeretetszolgálat nem csak arra hat, akit szolgálunk, hanem hat természetesen ránk is, akik azt végezzük, és hat egész környezetünkre. Sokan nagyon furcsán néznek ránk, és egyáltalán nem értik a szituációt. Hogy mi mindenféle anyagi juttatás nélkül bajlódunk ezekkel a gyerekekkel? Hiszen nincs is értelme! Jel vagyunk a világ számára. És meggyőződésem, hogy ahogy igyekszünk egy-egy gyermeket segíteni, motiválni, ez a tanítók, tanárok hozzáállására, munkájára is visszahat.

Nagyon fontos személyesen megszólítani az embereket, kérni a segítségüket. Ehhez is nyitott szemmel és füllel kell járni: figyelni, lesni, hogy kit mire lehet megkérni. Mert az emberek nagyon nehezen köteleződnek el. Legnehezebben az idejükből adnak. De ha egyszer már adtak, akkor megérik ennek az örömét, és legközelebb már szívesen segítenek. Ezért aztán lassan, de biztosan növekszik tagjaink száma. Rendszeresen összegyűlünk tapasztalatcserére, és havonta engesztelő imaórára, amikor együtt imádkozunk a ránk bízottakért.

Nagyon fontos a rendszeres találkozás Istennel, egymással és gondozottjainkkal. Csak így tartható fenn a kapcsolat. És csak így növekedhet. Tudom, hogy ez a magunk erejéből nem megy, de Istennel minden lehetséges. Kérjük ezért nap mint nap a Szentlélek megvilágosító kegyelmét, hogy mutassa meg számunkra az utat.





Schönstattban megjelenik a legújabb kor partjainak egyháza. Csak az a gond, hogy nem tudjuk, hogyan is néz ki ez a „legújabb kor partja”. Mégis létezik itt egy egészen egyszerű életfolyamat. Odafordulunk Kentenich atyánkhoz és kérjük, engedje meg, hogy részt vegyünk az ő karizmájában. Erre szeretném meghívni Önöket a felelősségtől indítva. Szeretném megnyerni Önöket arra, hogy súgják Kentenich atyánk fülébe: „Engedd, hogy részt vegyek a karizmádban!”

## Tilmann atya: Az én Schönstattom<sup>2</sup>

**H**a egy fiatal, aki fizikából ötösré érettségizett, felemeli az új Mercedes autómobil motorházának tetejét, akkor abból, amit lát, talán megért valamit. De nem sokat! Valaki, aki kicsit érti a számítógép működését, de még soha nem írt számítógépes programot, hogyan tudna ítéletet mondani arról, hogy az új szövegszerkesztő program jó, vagy nem jó?!

Ehhez hasonló a mi nehézségünk is. Mindazt, ami itt Schönstattban működik és körülvesz bennünket, egy „szellemi óriás” (Kentenich atya) műve. Mi, mint *jóakarátú átlag*, mondjuk ki egyszer óvatosan: Nem értjük, hogy (Schönstatt) miért pont így van és nem másképp; nem tudjuk ezt megítélni.

Ezzel szemben most jön valami más. A személyes eszményről szóló elmélet révén Schönstatt egy maximálisan hitelt érdemlő személyes rendszer. Mégis, nem ez Schönstatt valósága; nem is az, amit tanultak róla. Hanem Schönstatt egy

eleven képződmény, mely Önökből áll (a most élő schönstattiakból).

Nézzék, ebből adódik egyúttal a (schönstattivá válás) módszer is. Az egyik oldalon itt van az alapítónk által létrehozott óriási szervezet és elmélet. Kezdetben nem értünk belőle semmit, én sem értem, de „bűvészkedünk” vele. Ez az egyik oldal. A másik oldalon itt vagyunk mi, a saját életünk. Schönstatt központi irányelve: a *személyes eredetiség, hitelesség*. Tehát most elkezdjük ezt a Schönstattot bekebelezni; kis adagokban a magunkévá tenni, megemészteni.

Amennyit befogadtunk, annyi van bennünk. A többit hagyjuk, nem foglalkozunk vele; hanem odatesszük a világ hét csodája, a függőkertek mellé.

Ez a munkánk: elsajátítjuk Schönstattot, megpróbáljuk megemészteni. Így jön létre az *én Schönstattom*. Ennek elégnék kell lennie ahhoz, hogy szentté váljak. Egyébként nem éri meg a fáradtságot. Szentekké kell válnunk, különben

nem ér az egész semmit. Ezért azt tanácsolom, hogy vegyenek egy könyvet vagy egy füzetet és írják rá kívülre:

„AZ ÉN SCHÖNSTATTOM”. És azt írják bele, ami megtetszett Önöknek. Ezt egészen konkrétan kell csinálni. Mi az én Schönstattom? Mi értékes nekem Schönstattban? Talán írjanak bele egy szót Kentenich atyától. Aztán ha észreveszik, hogy pl. „*M* nővér mindig mosolyog, akkor írják bele ezt is.

Vagy „*jól érzem magam az Összentélyben*”. Ezt is beleírni!

Ha valaki megkérdezi Önöktől, hogy mi Schönstatt, akkor ne a nagy rendszerről/szervezetről beszéljenek. Mert holtbiztos, hogy belezavarodnak. Vannak olyanok, akik sokra értékelik, ha mint az ágakon ugráló majom szellemi tornamutatványt adunk elő, ha beszélünk a schönstatti kötődés-szervezetről; az átvitel és továbbvezetés törvényéről, a kötelékekről és a szövetségekről, ill. a köztük levő különbségről; a részleges lelkiismeret-vizsgálat és a különleges jófétel közötti döntő különbségről. A nappalról és az éjszakáról, a tejről és a sörről... És arról, hogy aki ezt nem érti, az egyáltalán nem lehet schönstatti. És arról is, hogy miben vagyunk mások, mint a Fokolare Mozgalom és mint a Jézus Kis Testvérei Társaság. Miben áll náluk az egyesülés és a tisztulás útja, és nálunk hogyan van ez? Milyen a

modern schönstatti management és oktatási rendszer? És még folytathatnám. Schönstatt nagyon gazdag, sok mindenben tud segíteni. Óriási rendszerünk van. De ha ezt kezdik el magyarázni, nem sokat érnek el vele.



Ha valaki megkérdezi tőlünk, hogy mi Schönstatt, akkor lélekben vegyék elő „Az én Schönstattom” könyvecskéjüket, és meséljenek belőle! Ez átmege. Ezt lehet egy kicsit gyakorolni, magunknak megfogalmazni.

Egy szívügyem van mindennek a háttérben. Megfigyelésem szerint Schönstattnak van egy óriási szellemi potenciálja, szellemi ereje, de a schönstattiak öntudata sok esetben teljesen fejletlen.

Mintha valami ilyesmi lenne a mottó: „*Bocsánatot kérek, schönstatti vagyok, de nem a fanatikus fájtából.*” Természetesen ez egy apostol számára teljesen lehetetlen álláspont. A normális ez lenne: „*Ho-*

<sup>2</sup> P. T. Beller (1992): „Mein Schönstatt”, előadás-részlet a lányifjúság vezetőinek tartott éves lelkigyakorlatból (35–38. old.).



gyan, Ön nem schönstatti? Nem baj, ezen lehet segíteni!”

Másik megfigyelésem, hogy a know-how<sup>3</sup> eléggé fejletlen Schönstatt továbbadásában. E know-how kifejlesztésének első lépése, amint már mondtam, hogy írjuk „Az én Schönstattom” füzetünket. Összegyűjtjük, hogy mi értékes nekem Schönstattban. Mit találok benne igazán erősnek? Mi benne a legjobb? Ha Schönstattról kérdezik Önöket, csak erről beszéljenek. Mert csak ez megy át. Apostol-iskolánk elején össze kell gyűjtenünk, hogy mi értékes nekünk. Ebben áll az igazi, személyesen hiteles Schönstatt.

Ez lehet egészen kevés is. Mennyit sajtátunk el alapítónk óriási művéből életünk folyamán? Talán másfél százalékot, vagy egy és háromnegyed százalékot? Nincs jelentősége a különbségnek. A mennyiség egyáltalán nem fontos. Ma mindannyian sokkal többet tudunk Schönstattról, mint amennyit Engling József tudott. Az a fontos, hogy amit elsajátítunk, hitelesen igaz legyen, és szentekké váljunk (általa). Végül is ott vannak még a többiek is. Nem képes mindenki mindenre. Nem az a célom, hogy mindent elsajátítsak. Mindenki tegye a magáét lehetőleg jól.

### Összefoglalás

- Az alapítónk, Kentenich atya egy szellemi óriás.
- Schönstattot egy egészen eredeti módon sajtátjuk el. Azt keresem, hogy mi tűnt fel benne nekem ed-

dig értékesnek. És ezt megnevezem. Ha ez hitelesen igaz, ha benne van a saját énünk, akkor beszélhetünk róla, akkor ez átmegy. Apostoli hatást vált ki, ha egészen személyesen a sajátommá vált, amiről beszélek.

- Schönstatt óriási világába egyre jobban behatolunk, amennyire tudunk. De ez több évtizedes projekt. Nagy alapítónkkal kapcsolatban nem sok hibát lehet elkövetni, mert annyira jóságos. De egy esetben biztosan hibázunk: ha azt gondoljuk, hogy teljesen megértettük őt.



Szeretnénk Tilmann atya szavait megfogadni:

„...azt tanácsolom, hogy vegyenek egy könyvet vagy egy füzetet, és írják rá kívülre: „AZ ÉN SCHÖNSTATTOM”. És azt írják bele, ami megtetszett Önöknek. Ezt egészen konkrétan kell csinálni. Mi az én Schönstattom? Mi értékes nekem Schönstattban?”

Előkészítettünk Óbudaváron ilyen füzeteket, melyekben a bevezető után bőven van hely „az én Schönstattom” gyűjtemény számára. Használjuk, írjuk bele, hogy mi értékes nekünk személy szerint!

Szép lenne ily módon együtt készülni a nagy jubileumra!

*TECSENGŐ házaspárjai*

## A tavasz illata az Egyházban

A pápaválasztás után néhány nappal kaptam egy német férfitől egy e-mailt, amelyben elküldte egy saját versét. A címe: A tavasz illata az egyházban. Tartalmilag idézem: „egy férfi a második sorból első Ferenc lesz! Az első jezsuita, az első dél-amerikai a pápai székből. Azt mondják, hogy szerény, egyszerű lakásban lakik, tömegközlekedési eszközöket használ, azt mondják, hogy ő más. A szegények ügyvédje, olyan férfi, aki egy katasztrófa áldozatait meglátogatta a helyszínen. Olyan ember, aki szereti a focit. Mindez a tavasz illatát árasztja számomra az egyházban!”

Nagyon izgalmas volt számomra, hogy a mostani pápa röviddel azelőtt, hogy Rómába utazott, találkozott több mint 30 schönstatti pappal. Ezt a találkozót már fél évvel azelőtt eltervezték. A 30 atya közül az egyikkel tudtam beszélni. „Nagyon szép találkozás volt – mesélte –, a Szentatya „nagyra értékeli a mozgalmat. Ezt mondta nekünk: <Mindenekelőtt tesznek is valamit a szegény emberekért, a plébániákért>”. Egyik schönstatti atya megkérdezte a majdani Szentatyát, hogy milyen

szempontokat tart fontosnak a pápa választásához. Így hangzott a válasz: Nem mondok semmi újat önöknek, de ebben hiszek:

- A Szentatyának az ima emberének kell lennie.
- Tudnia kell, hogy nem ő, hanem Krisztus vezeti az Egyházat, és ezt hirdetnie is kell.
- Jó püspököknek kell lennie, aki gyengéd, és tudja, hogy nem azért vagyunk, hogy verjük a bárányokat, hanem hogy szeressük őket.
- A Kúriát ki kell takarítani.

A schönstatti atya azt mondta nekem: „Ferenc pápa ezeket meg is fogja valósítani! Ő olyan ember, aki alkalmas arra,



<sup>3</sup> Know-how: azt a gyakorlati tudást jelenti, hogy hogyan kell valamit csinálni.





hogy meglepetéseket okozzon. Jól tud prédikálni, és általában rövidek a beszédei. Legtöbbször három gondolatból áll, amiket meg is lehet jegyezni.”

A beszélgetés folyamán egy másik schönstatti atya megkérdezte: „Hogy van a bíboros úr egészsége?” A válasz így hangzott: „Már jól vagyok!” Erre egy másik atya: „Bíboros úr, akkor vigyázzon, hogy ne hogy pápává válasszák!” Bergoglio bíboros: „Vigyázok. Egy botot viszek magammal, hogy mindenki lássa, milyen öreg vagyok!”

Még valamit adott a schönstatti papoknak útravalóul, olyat, amit ő fontosnak tart: „Az Egyháznak ki kell mennie az utcára – mondta. Nekünk, mint az Egyház pásztorainak, gyakran az a benyomásunk, hogy 99 juh van az akolban és egy elveszett. De éppen fordítva van! Csak egy juhunk van az akolban, a 99 pedig elveszett! Úgy ápoljuk ezt az egyet mintha 99 lenne, a 99 pedig semmit sem kap! Egy olyan Egyház, amely nem megy ki az utcára, beteg. Az egy önmaga körül forgó Egyház. Ha az Egyház kimegy az utcára, lehet, hogy baleset éri, sérüléseket szerez. De még mindig



„Nem legeltethetjük Isten nyáját, ha nem fogadjuk el, hogy Isten akarata oda is elvezet bennünket, ahová mi nem mennénk önmagunktól, ha nem állunk készen arra, hogy tanúságot tegyünk Krisztusról önátadásunkkal, fenntartás, számítás nélkül, olykor életünk árán is. Mint ahogy egy nagy freskón oly sok színt és árnyalatot látunk, így a hitről tett tanúságnak is számtalan formája van. Isten nagy tervében minden részlet fontos, a mi kicsiny és alázatos tanúságtételünk is. Annak a személynek a tanúságtétele is, aki hitét rejtve, a maga egyszerűségében éli meg a mindennapi családi kapcsolatokban, a munkahelyen, barátaival.”

*Ferenc pápa*

jobb egy sérült Egyház, mint egy önmaga körül forgó!”

Ezt a gondolatot Kentenich atya úgy fogalmazta meg: „missziós Egyházra van szükségünk!”

Arról van szó, hogy a hit valódi szikráját lángra lobbantsuk! Arról van szó, hogy ami a szívünket megérinti, azt továbbadjuk. Ha a Lélek megérinti a szívet, a szív olyan puha lesz, mint a viasz, és akkor lángra kap. Egyszer csak kigyúl bennünk a lelkesedés.

Az utóbbi hetekben volt egy családnapos hetem. Egy asszony ott azt mesélte, hogy a csoport-összejövetelükön az volt a téma, hogy „Isten engem feltétel nélkül szeret”. Ez tulajdonképpen egy katekizmusi igazság, már sokszor hallottuk, így ez az asszony is. De a csoport-összejövetelen ez élményévé vált, és könnyek voltak a szemében, amikor ezt mesélte. Valami, amit már tudott, egyszerre elérte a szívét. Kentenich atya egyszer azt mondta, hogy a fejből a szívbe vezető út néha kilométer hosszú! Ennél az asszonynál bekövetkezett, hogy elérte a szívet.

*(Gertrud Mária nővér előadása alapján)*

## „Legyetek áldottak gyermekeitekben”<sup>4</sup>

**M**it jelent számodra az újság központi témája: „Bízz Bennem, menni fog”?

A ráhagyatkozást: én teszem, amit tudok, de a csodát Isten viszi végbe. A gyermekeink nagy része kamasz – 12 évestől huszonévesig –, és szülőként sokszor vagyok tanácstalan. Nézem a gyerekeimet, nagyon aranyosak, nagyon kedvesek, meg tényleg nagyon jóra valóak, de mintha nem itt nőttek volna fel. Olyan kérdéseik vannak, olyan lázadásaik – akár a hittel, akár a világgal szemben –, hogy időnként megkérdem magamtól: kik ezek a gyerekek? Az ember próbálja nevelni őket, hagyományokat átadni nekik, amit egyszer csak úgy leráznak magukról. Aztán biztos visszatérnek majd, ha saját családjuk lesz...!? Légüres térben érzem magam, amikor csak az a bizalom segít, hogy menni fog egyszer nekik is, meg nekem is.

*Terveztétek, hány gyermeket vállaltok?*

Jó dolog meghatározni, hogy hány gyermeket szeretnénk, ez bennünk is megvolt. De ez egy folyamat, és hogyha lesz még egy, az se baj, inkább öröm és ajándék. A mi életünkben is volt, hogy nehezebben fogadtunk el egy gyermeket, mert nem így számítottuk. Eredetileg hat gyermeket szeretünk volna, és ehhez mi nagyon ragaszkodtunk. Utána jött a hetedik, és ez nekem nagy tragédia

volt, a büszkeségem lett letörve. A kilencediknél teljes apátiában voltam az első három hónapban. Nehéz ezt megfogalmazni: nem vártuk, de elfogadtuk. Amikor elmúlt a rosszullet, utána olyan öröm volt az emberben és olyan hála, amikor megszületett, meg még nagyobb hála! Nagy mélyponton ment át az ember, aztán valahogy ez átfordult, és utána már annyira vágytam rá, hogy kiimádkoztam, születhessen még. Már igazi ajándékként éltük meg. Az elején még olyan természetes volt! Fiatalok voltunk, születtek sorban.

*A nagyok hogyan élték meg az újabb kistesókat?*

A nagyok örültek, de nem mindegyik. A legnagyobb, amikor bejelentettük a kilencediket, feljajdult: miért nem inkább papagájunk lesz?! Aztán amikor megszületett a baba, benne is átfordult ez az érzés, a következő kistesónál már nem volt benne ilyen. Előtte még szégyellte is, hogy ők ennyien testvérek, az osztálytársai sem tudták. Azóta látom, és a Jóisten különleges ajándékának élem meg, hogy a kicsik és nagyok között milyen szoros, mély, építő és különleges kapcsolat van, amit a szülő nem adhat meg a gyerekeknek. Nagyon szeretik egymást.

*Mi segít, ha elbizonytalanodsz, hogy hogyan kezelj egy adott helyzetet?*

<sup>4</sup> Ez esküvői szertartás végén azt mondja a pap: „Legyetek áldottak gyermekeitekben!” Ez a mondat olyan szép, hogy amikor hallom, „beleremegek”, Igen, mi szülők a gyermekeinken keresztül leszünk áldottak.

Sokszor érzi az ember, hogy annyira alkalmatlan a feladatra, olyan kicsi! Nem is tudja megoldani. De ez azért jó, mert akkor az egészet át tudja adni a Szűzanyának. Ha én úgy érezném, hogy megoldható, akkor a nagy részét a kezemben tartanám. A gyermekeink problémáit sokszor nem tudjuk megoldani, a ráhagyatkozás pedig mindennapos fejlődést igényel. A gyerekeinken keresztül tudtunk a legtöbbit fejlődni. Meg a Jóisten segítségével: minden ajándékot, kegyelmet, de minden keresztet, nehézséget is meg kell köszönnünk.

Sokszor kell magamat megnyugtattatni, ha tévedtünk, vagy elrontottunk valamit. Persze, hogy az ember nem csinál tökéletesen mindent, csak amikor épp egy adott élethelyzetben van, akkor a legjobb tudása szerint próbálja megoldani a dolgot. Később kár lenne, hogy ezért lelkiismeret-furdalása legyen. A Jóisten meg tudja oldani, hogy ezekből a görbe sorokból egyenesen írjon, vagy jót hozzon ki. Nem tudjuk megóvni a gyerekeinket a sebektől, mert emberek vagyunk. Ez jó így, mert nem válunk gőgössé, megtapasztaljuk, hogy gyarlók vagyunk, mindig ott lesz bennünk a kicsinység tudata. Hálás lehetek ezért, mert különben elbíznam magamat. A dicsőséget magamnak tudnám be, nem a Jóistennek.

*Melyik időszak nehezebb, amíg kicsik, vagy ha kamaszok?*

Amíg a gyerekek kisebbek voltak, addig nem volt nagy gond, ment minden, mint a karikacsapás. Persze voltak nehézségek, nem volt segítségünk, mindent magunknak kellett megoldani: a vásárlást, az utazást, vagy csak külön

tudtunk elmenni egy-egy programra... De hát ez „semmi”! Viszont volt a templomban egy ismerős házaspár, akiknek a lánya nagyon kamaszodott. Én akkor mindig olyan jó tanácsokat tudtam adni, ami erőt adott nekik. Néhány év múlva hasonló nehézségek merültek fel nálunk is. Akkor az ő példájuk segített nekem, én abból merítettem erőt, hogy ők hogyan kezelték a helyzetet. Ha az ő esetük nincs előttem, nagyon kétségbeestem volna, hogy mit rontottam el.

Most nagyon kínlódunk egy gyermekünkkel: az egyik felnőtt fiunk teljesen elfordult Istentől, és egészen más nézeteket vall. Nekem most ezt kell megtanulni, hogy hogyan tudok ehhez jól viszonyulni. Szeretni meg elfogadni nem nehéz őt. Viszont a helyzetet nehéz úgy kezelni, hogy az úgy tudjak vele beszélgetni, hogy bizonyos dolgoktól ő elzárkózik, és ezt is tiszteletben tartsam. Meg hogyan reagáljak akkor, amikor mond valamit, amitől összerándul a gyomrom, kétségbeesek, hogy hogyan lehet így gondolkodni? Imádkozni kell, mert észérvekkel nem tudom meggyőzni. Ő ezt így látja, ez az ő nézete. Érdekes érzés, amikor az ember ilyen ilyen hidegséggel szembesül.

*Ezt a gyermekedben érzed vagy a magad lelkében?*

A gyerek lelkében érzem, de nem a kettőnk kapcsolatában. Akkor megint ésszel tudatosítani kell magamban, hogy nem baj, Isten őt ugyanúgy szereti és gondját viseli, és nincs Nála lehetetlen. És akkor végignézi az ember a nagy szenteket, ők milyen úton jártak, milyen mélységig mentek el. És kellett ez a mélység, hogy utána a Jóisten felemelje őket.

Imádkozunk, imádkozunk és áldozatokat hozunk érte, és ezeknek biztos, hogy meglesz a gyümölcsük, de hogy mikor, az számunkra rejtély. Az a Jóisten csodája lesz, és akkor én meg tudom-e hajtani az Ő akarata előtt a fejemet?

Nagyon jó dolog jelképesen odaadni a Szűzanyának a nehézségeket a háziszentélyben. Szó szerint átadni, felajánlani, hogy „most Neked adjuk ezt a gyermekünket, Te vigyázz rá!”

*Az éppen felmerülő nehézséget szoktad felajánlani vagy van saját elhatározásod, jófélételed?*

Van, hogy saját vállalásom is van, ezek apróbb dolgok. Én egy lustább természet vagyok, inkább azt szoktam elhatározni, hogy ami jön, arra mondom igent. Ezt Tilmann atyától hallottam egyszer, ő is mondta, hogy ő egy lusta természet nem szeret előre jófélételetet vállalni, mert az ember belefárad vagy elfelejti. Persze igyekszik az ember, egy-egy apró napi lemondás van. De hatásosabb néha az, hogy amikor az ember olyasmit kap, amire nem számít, másként tervez dolgokat, és ezekre igent tud mondani, elfogadja és nem bosszankodik.

*Nagyon köszönjük az őszinteségedet, biztos, hogy ezzel sokaknak segítesz!*

Szeretek beszélgetni a problémákról is, mert sokszor azt tapasztalom, hogy a családok csak a szép dolgokat említik, és így rózsaszínben látjuk a másik ember életét. A nagy fiúnk mondta egyszer: „Ti mindig csak a szép dolgokról beszéltek! És azt miért nem mondd el, hogy itthon veszekedés is van, meg kiabáltak velünk? Mondd el ezt is!”

Beszélni kell azokról a nehézségekről, amik minden gyerek életében megvannak, és nem lehet elmenekülni előlük. Bizonyos dolgokat át kell tudni élni szülőként is, gyerekként is. Át kell küzdeni. Az eredmény nem máról holnapra érik meg. Vannak olyan gyerekek, akik vargabetűt írnak le, talán nem is csak egyet, de akkor is bízni kell, és ugyanúgy vagy még jobban szeretni őket. Akkor is, ha per pillanat nem az elvárásaink szerint élik az életüket. Ilyen esetben a mi hitünk is próbára van téve: tudunk-e hinni az Isten mindenhatóságában? Ő sokkal



bölcsebb nálunk, és nem feltétlenül az történik, amit várunk. Kell a türelem, a hit, a bizalom a teljes sötétségben is, menni kell előre, és egyszer csak lesz egy kis fény...





## Gondolatok az orvosi munkáról napjainkban

A tavalyi családnapokon esténként a csoportban életünk nehézségeiről beszélgettünk. Több család osztott meg „orvosos” történetet. A történetek általában valamelyik családtag (szülő vagy gyerek) súlyos vagy rejtélyes betegségéről szóltak. Sokszor kiderült, hogy a családok nem voltak megelégedve az egészségügyi ellátással, hiányolták az orvos tájékoztatását, kevesellték empátiáját. Jóllehet az elmondottak alapján néhány esetben valóban nem tűnt megfelelőnek az orvosi kommunikáció, felmerül a kérdés, vajon reális kép él-e bennünk az orvosi munkáról napjainkban. Mint gyakorló, betegágy mellett is munkát végző orvos, hadd osszam meg ezzel kapcsolatban néhány gondolatomat.

Az orvosi munka minden időben sok felelősséggel és többletmunkával járó hivatás volt. A felelősség háttérében az emberi életéről, sorsokról való döntés súlya húzódik meg. Minden munkának van felelőssége, de az orvoslás esetében ez különösen érezhető. Egy jó döntésen a diagnózis vagy a terápia sikere múlhat. Egy rossz döntés visszafordíthatatlan folyamatot indíthat el, és akár a beteg életébe is kerülhet. A többletmunkán elsősorban a kötelező ügyeleti ellátást értem: a kórházban a nap 24 órájában kell megfelelő orvosi ellátást biztosítani, míg sok más munkahelyen a dolgozók távozásával a munka aznapra véget is ér.

A régi időkben mindezt a társadalom úgy honorálta, hogy az orvost egyfajta

kitüntetett megbecsüléssel kezelte, egy kicsit oly módon, mint a papot a faluban. Bár ez nem mindig volt jó, az biztos, hogy a munkáját rendszeren végző orvosnak régen nem kellett félnie, hogy feljelentik, mert nem jól kezelte vagy nem tudta meggyógyítani a beteget. Hasonlóan, nem kellett attól tartania, hogy rajta kérjenek számon olyan kezelést, amely nem elérhető. Az orvos tájékoztatta a beteget, de akkor és olyan formában, ahogyan ezt jónak látta. Régen az orvos a gyógyítással törődött, nem pedig az adminisztrációval vagy egészségügyi-gazdasági kérdések mérlegelésével.

Napjainkra sok minden megváltozott. A rendszerváltozást kísérő társadalmi változások az orvos-beteg kapcsolatra is kihatottak. Az emberek az egészségügyi ellátásra mint szolgáltatásra tekintenek, amiért fizettek. És ha fizettek – akár egy életen át TB járulékos formájában, akár más módon –, akkor az ellátás jár nekik, méghozzá annak minden formája. A terápia kudarcát sokszor az orvoson kéri számon. Különösen, ha a súlyos betegségről van szó. A médiában az orvosi műhibáknak van hírértéke, a sikeres napi gyógyító munkáról kevés szó esik. Sok jogász orvosi területre specializálódik, a biztosítási perek száma és a kifizetett kárösszegek évről évre nőnek.

Mindezek következtében az orvosi tevékenység napjainkban egyre inkább „védekező” (defenzív) jellegűvé válik.<sup>5</sup> A kórházba belépve beleegyező nyilat-

kozatok tömegét kell kitölteni a betegeknek. Az eszközös vizsgálatok előtt újabb beleegyező nyilatkozatok következnek. A papírok ellenőrzése, rendszerezése az orvos kötelező feladata lett. A többlet-adminisztráció valójában a betegre fordított időből vesz el. Sok beteg ma már az internetről is tájékozódik, és több, önmagában helyes részinformációból végül hamis orvosi következtetésre jut, amit aztán az orvos felé kommunikál. A médiában sokat hangoztatott szabad beteg-beleegyezés jogával a gyakorlatban a betegek kis része él, mivel a döntéseket az orvosra hárítja.

Az orvos viselkedését az is befolyásolja, hogy az utóbbi években az egészségügyben számos leépítés is történt, és a takarékoság jegyében számos szolgáltatás lett körülményesebb. Így a beteg csalódottsága az ellátás színvonalában akár jogos is lehet. Végül pedig napjainkban egyre inkább keverednek a klasszikus és az alternatív gyógyászati módok, és a közöttük való tájékozódás sokszor még az orvos számára is követhetetlen. Talán e szempontok alapján jobban érthetővé válik a betegek számára egy-egy orvosi döntés vagy az orvos viselkedése.

Saját tapasztalatom alapján az orvosi kommunikációban a hitnek nagy szerepe van. Ilyen például, ha egy gyógyíthatatlan (halálos) betegség diagnózisát kell elmondanom egy betegnek. Sok betegre emlékszem, akik a hír hallatára összeomlottak. Szavaimban ilyenkor – anélkül, hogy a helyzet súlyosságát elhallgatnám – a halál elfogadására biz-

tatom betegeimet, és próbálok utalni rá, hogy a halál is csak egy „állomás” az ember életében. Persze nem minden beteg érti, mire gondolok. Viszont akik értik, megerősítést éreznek szavaimban, és csökken a félelmük. Fontosnak tartom a diagnózis őszinte elmondását, mert ez segít annak elfogadásában, és jobban fel is lehet készülni rá. Tapasztalatom szerint a halál és az arra való felkészülés világunkban tabu, és alig-alig akad olyan beteg, aki reálisan méri fel helyzetét egy gyógyíthatatlan betegséggel szemben, és ennek megfelelően cselekszik.

Gondviselést más módon is meg lehet tapasztalni az orvosi munkában. Mint minden kollégával, velem is sokszor előfordul, hogy nem pontosan tudom, mi a baj, mitől lett rosszul a beteg, mennyire kell komolyan venni a panaszait, és mikor kell más kolléga segítségét kérni az ellátásban. Ezt leginkább az ügyeleti ellátásban lehet megélni, mert ott egyedül van az ember, és a felelősség is csak az övé. Ilyenkor a legfontosabb útmutató a lelkiismeret. Ha lelkiismeretesen meghallgattam és megvizsgáltam a beteget, ha lelkiismeretesen és a legjobb tudásom szerint elláttam, és ha lelkiismeretesen dokumentáltam a szükségeseket, a beteg sorsát a Gondviselésre bízhatom. És bár a Gondviselés egy beteg sorsát a gyógyulástól a halálig nagyon sokféle útra irányíthatja, bennem, az orvosban, ha lelkiismeretesen végeztem a munkámat, megmarad az a jó érzés, hogy csak egy eszköz voltam a Mindenható akaratában.

*dr. A. B.*

<sup>5</sup> Niczky E. Defenzív gyógyítás – mindenki fél mindenkitől. *Orvosok Lapja* 2013,1–2:14–16.



## 15 dolog, aminek örülhetek az élet delén

„Életközépkrisz”, kapuzárás pánik – 45 felé egyre gyakoribb téma. Velem egykorúak bizalmasan kérdik: „Te már benne vagy?” Megijedek: „Jaj, úgy nézek ki, mint aki benne van?” A krízis Demoklész kardjaként lebeg a fejem fölött, és előbb vagy utóbb elkerülhetetlenül és kegyetlenül lesújt? Igen, minden születés fájdalmas és küzdelmes. Küzdelmes megtalálni az új szerepeimet, elengedni a régieket, elfogadni a veszteségeimet, a korlátaimat, mégis makacsul újra és újra azt kérdezem magamtól, hogy vajon az életszakaszok közötti VÁLTÁSnak feltétlenül VÁLSÁGba kell torkollnia? Lehet tőle szenvedni, összezuttyanni, keseregni, van, aki felrúgja a jelent, új partnert keres, öregecske kiskamaszt játszik, de lehet kitörni a megszokottból úgy is, hogy senkinek nem ártunk, nem rombolunk, lehet új utakat keresni, nézőpontot váltani, és sokat-sokat mosolyogni, magunkon is:

- Régebben bosszantott az általános bratyzós tegeződés, most már egyre kevesebben szólnak így hozzám.
- Ha eddig csak a lelkiismeret-furdalás gyötört, ha nem törődtem a testemmel, az egészségemmel, most már a hátfájás, ízületi problémák és a többi... Ha eddig kiiktattam a mozgást az életemből, mert „nem volt időm rá”, most már muszáj beépíteni a mindennapjaimba, mert a recsegések, ropogások, nyilallások, nyavalyák rákényszerítenek.

- A lényegre koncentrálnak, hisz az apró betűket úgyszem látom – ráadásul, mintha a régebben oly gyakori apró koszos is megfogyatkoztak volna (pláne ha nem viselem a közellátó szemüvegemet).
- Ha szomorkodom, hogy társam nem úgy néz ki, mint az esküvői képen, vigasztaló, hogy én sem.
- Régebben szurkoltam, hogy a zsúfolt buszon ülőhelyet kapjak, ma már azért szurkolok, hogy ne ugorjanak fel, mert korosodónak látnak.
- A nő örülhet annak, hogy bár már őszül, vannak jó hajfestékek, és a fodrásznál időzgetés, amit eddig ritkán engedhetett meg magának, rendszeres nyugvóponttá válhat az életében.
- A férfi pedig annak, ha ritkul a haja, hogy a kopaszodás magasabb tesztoszteronszintre utal, tehát a férfiaságot bizonyítja.
- Irreális és szájalmas törekvés, ha azon görcsölök, hogy úgy nézzek ki, mint fiatalon, s szeretném, ha inkább a tapasztalt, érett, kiegyensúlyozott jelzőket illenének rám.
- A mai ifjúságra nehezedő feladatok elvégzését (hivatás-, párválasztás, otthonteremtés, gyermekvállalás) kipipálhatom, a saját gyerekeinknek már csak szurkolnunk kell, ez pedig kevésbé megerőltető és veszélyes, mint a pályán teljes erőbedobással küzdeni.

- Nem gond kortársakkal a közös beszéd téma megtalálása: ilyen-olyan nyavalyák, orvosi kezelések stb. Ez nem feltétlenül jelent panaszkodást, sokat tudunk egymásnak segíteni tanácsokkal, ötletekkel.
- Az egyre mélyülő és szaporodó ráncok az arcomon sok szép és küzdelmes pillanatról árulkodnak – a kedves tekintet, a derű, a mosoly a legjobb és a legolcsóbb arcformáló „bőrápoló”.
- Erőm lassú fogyatkozása megfontoltságra ösztönöz, így mélyebbre nézek, kevesebbet ütközöm, és a mennyiség helyett egyre inkább a minőségre törekszem feladatokban, programokban, kapcsolatokban.
- Egyre inkább szembesülök korlátaimmal, és látom, hogy még a hibáim, gyengeségeim, a válságaim is fontos részei az életemnek, tanulhatok, épülhetek belőlük, ez irgalmasabbá, elfogadóbbá tesz másokkal szemben is.
- Nem csak a fejemmel tudom, hanem meg is tapasztaltam, hogy nem tudom megváltani a világot, mint ifjan hittem, azt Valaki már megtette helyettem, rám csak egy tenyérnyi világdarab gondozása van bízva, ami bár erőt próbál, de nem lehetetlen feladat.
- „Csak ennyi jött össze?”, „Jó úton járok?”, „Elégedetlen vagyok” – és ehhez hasonló gondolatok lelki nagytakarításra ösztönöznek: megvizsgálni a szokásaimat, kapcsolataimat, elvárásaimat, programjaimat, vajon a Jóistentől vannak-e. Kisöpörni, kihajigálni a feleslegeseket, a meg-

poshadtakat, a lehúzóakat, portalanítani, kimosni, felfrissíteni az istenadta, de mára talán megfakultakat, és bátor szívvel figyelni, milyen új utakra akar küldeni az Úr.

- Néhol szökdécselve, máshol lihegve, néhol kacagva, máshol könnyezve, néhol ünneplőben, máshol szurtosan, el-elbotolva, de újra és újra feltápáskodva társammal felmászunk egy nagy hegyre, a veszélyes szakadékokat elkerültük, rádöbbenek, milyen erősek és „gazdagok” vagyunk, így a lejtmenet is biztató. Nem csak a csúcok, hanem a völgyek is hívogatóak lehetnek.



Azt tapasztalom, hogy ha a krízist kinevetem, megfosztom a fegyvereitől. Én magam dönthetek, mi számomra az életközép: dantei nagy sötétlő erdő, ahova betévedtem, ahol az igaz utamat nem lelem, vagy látványos, izgalmas panorámát elemző hegycsúcs, ahonnan bár küzdelmes, de az örök élethez vezető út vár rám.





## Bizalommal növelünk

**N**ekünk, szülőknek ez jobban megy, amikor kicsik még gyermekeink. Könnyebben tudunk abban bízni, hogy eleget fog szopni, hogy ki fog nőni a foga, hogy megtanul járni vagy bilizni. Amikor a cipő befűzése vagy az önálló öltözködés lesz a feladat, akkor érdemes ráhagyatkozunk arra a belső mozgásra, igyekezetre, ami gyermekünkben megvan, ő akarja e tevékenységeket, s mi légkört teremtünk a növekedéséhez: „ügyes vagy, már majdnem sikerült is!”

Vagy segítünk: „előbb a kezdet dugd bele a pulcsi ujjába, úgy bújtasd át a fejeden...” Igyekszünk az ő életét szolgálni, érezze szerető biztatásunkat, így válik majd egyre önállóbbá.

Igen ám, de jön a dacorszak! Engedjük neki, hogy megtapasztalhassa, hogy neki is van akarata. De érezze azt is, hogy szilárd határokat állítunk, melyek nem gumiból vannak, hanem igenis, nekik lehet ütközni. Az ő élete szolgálatában tesszük ezt.

Amikor több kisgyermekünk van, s mindenki egyszerre kell, hogy kész legyen indulásra, nem könnyű megállnunk, hogy engedjük lassan, de önállóan öltözködni őket. Mennyivel egyszerűbb gyorsan begombolnunk, gyorsan befűznünk, mint kivárni, hogy ő megtegye!

Ilyenkor mi vétjük el a lépést, és a gyermek nem érzi bizalmunkat. Önállóságának gátjaivá válhatunk.

Kisiskolásunk hazatérve jó esetben leül tanulni. Jó, ha ilyenkor a háttérben rántást kavargatva vagy vasalva jelen tudunk lenni, hogy ha kérdez, mindig rendelkezésére állhassunk. Nem meglepő, hogy „odaég a rántás”, vagy „foltot égetek miattad a vasalóval!”, hanem rendelkezésre állva, amikor szükséges.



Hat–kilenc éves korában a lényegkiemelés, az időbeosztás még erejét meghaladó feladat. Ebben segíthetünk, ettől nem veszti el önállóságát.

Jót tesz a lelkének, ha kis támaszt kap jelenlétünk által, jól esik neki a beszélgetés, útmutatás, a feladatot persze nem

oldjuk meg helyette, s a táskát sem pakoljuk be, még a fekete pont vagy egyes fenyegető réme esetén sem! Bízunk benne, hogy meg tudja csinálni, hisz a bizalom olyan erő, mely növekedést idéz elő. Aki tud bizalmat adni, akörül hatalmas fák növekszenek.

Nagyobb korban hol ajándékozhatjuk a legtöbb bizalmat?

Negyedik–ötödik osztályig a gyerek szinte azt teljesíti, amit a szülő tud. Utána derül ki, mire is képes a gyerekünk. Mert mit teszünk mi, rohanó szülőként? „Gyorsan-gyorsan megcsinálom, beosztom az idődet, érted megyek, elintézem, elkísérek...” Jó, ha van gyermekünknek egy-két konkrét területe, amiért ő a felelős. S ha nem sikerül neki valami, akkor megengedjük neki, hogy hibázhasson, így tud növekedni, önállóbbá válni.

„BIZOM A BENNED LÉVŐ JÓBAN”

A kiskamasz és kamaszkor feladata, hogy a gyermekben rejtőző ősbizalmat átvezessük a teherbíró bizalomba. Nagy példa ilyenkor a szülő, hogyan tud megbirkózni egy váratlan tragédiával. „Gyerekek, ezt mi sem értjük, de tudjuk, hogy velünk van a Jóisten.” Vagy hogyan tudnak a házastársak feltétel nélkül bízni egymásban. A bizalom nem azt jelenti, hogy mindent ráhagyok, a lovak közé vetem a gyepelt, hanem a beszélgetések hosszú sorát jelentő kemény munkáról van szó. Felmutatjuk az eszményt, beszélgetünk, s bátran megbízunk gyermekünkben.

...szilárd határokat állítunk, melyek nem gumiból vannak, hanem igenis, nekik lehet ütközni.

Kamaszkorban kezd élessé válni a helyzet, már komolyabb dolgok forognak kockán. Egyre kevesebb korlátot állítunk, de azt következetesen. „Itt olyan veszélyről van szó, amiért én vagyok a felelős.” Ahol tudjuk, hogy nem uralja a helyzetet, oda még nem engedjük el! Ilyen ritkán fordul elő. Többnyire bizalmat adunk.

Egyik fiatalunk mesélte: „Szüleim kamaszkorom első felében nem engedtek el a barátaimmal moziba. Ez nagy seb volt a lelkemnek, nem is értettem, miért nem engednek el. Kamaszkorom második felében már megismerkedtem a schönstatti pedagógiával, s megváltoztak. Szerettem volna egy másik városba menni egyetemre, s ha meg is kellett küzdenem szüleimmel, elengedtek. Jó döntés volt. Azzal, hogy másik városba kerültem, önállóbb lettem, nem volt kaja a hűtőben, ha nem vettem, de szüleim kicsit segítettek mindig, ha elfogyott a pénzem. Szép megélni bizalmukat s önállósodásomat.”

Kamaszkorában egy fiatal kiszökött az ablakon, néhány napra eltűnt. Egyszer aztán csak haza kellett menni. Szülei mindketten kimentek elé az állomásra. Az autóban feszült csönd, otthon megbeszélés következett, hosszasan beszélgettek, végül bizalmat kapott. Nem raktak rácsot az ablakra. Fontos ilyenkor a hangnem. Ne érződjön, hogy földig rombolt minket az eset, nem azt emeljük ki, hogy „megsértettél minket, mi érted élünk már 20 éve, és te mégis...”



Ezt először a szülőnek kell megküzdnie a saját kis szobájában, különben lehet, hogy jól beszélgettünk, de másnap megint elszökik.

Ilyenkor jó, ha érveinket röviden fogalmazzuk meg, s kamaszunknak ajánlódunk, azzal a lelkiülettel, tegyen vele szabadon azt, amit akar. S ha másnap újra felhúzza a szöges bakancsot és a fekete ruhát, akkor ezzel együtt szeretjük, úgy, ahogy van, együtt élünk ezzel a problémával, s rábízunk a Jóistenre, hogy mikor érleli ezt meg benne...

Történt egyszer, hogy 15 éves lányunk kamaszkorának legvadabb szakaszában egyik reggel felemás cipőben jelent meg, ruhája, mint a papagáj, a szivárvány összes színében tündökölt. Nagyot nyeltünk: „ha készen vagy, akkor indulhatunk”, tudtuk válaszolni, – hála Istennek! – s így ment el az iskolába.

A személyiség szép tisztelete fontos és szép szülői feladat kamaszkorban. Finoman távolságot tartunk, az ő kis burkában, ahová nem hatolok most be, nagyon kemény munka folyik. Nem kérdezzük, ha valamit találunk a zsebé-

ben, nem kérdezzük utána, ha kinyitja lelke kis fiókját, nem kell a mélyére túrnunk, s természetesen nem olvassuk el a leveleit. Azt tiszteljük benne, hogy Isten teremtménye áll előttünk, akinek az ajtaján mindig kopogunk, ha be akarunk menni a szobájába.

Egy alkalommal táborozni ment egy atya fiúkkal, egy kisbusszal vitték a holmikat a táborhelyre, majd le kellett menni a vasútállomásra a többiekért. Volt köztük egy fiú, aki néhány nappal előtte, negyedik próbálkozásra szerezte meg a jogsit. Az atya kezébe adta az autó kulcsát: „Most lemész a hegyről a kanyargós hegyi úton, s felhozod a többieket.” Majd az atya bement a sátrába és ott imádkozott. 15 év múlva, amikor ez a fiú már egy nemzetközi vállalatnak volt az igazgatója, elmondta, hogy ez volt az a pont az életében, aminek mindazt köszönheti, amit elért az életében. Az atya pedig ezt mondta: „A bizalom olyan fontos dolog, hogy az olykor kerülhet is valamibe.”

*(Az Életre nevelő 2010. március 24-i adásának szerkesztett változata)*



„Hinnünk kell abban, hogy a mag, mit a földbe vetünk kibújik és termést hoz! Ha eltörik a kezed, hinned kell, hogy a törött csont össze akar forrni. Nem kell naponta kibontogatni, hogy megnézzed, mi történt, összeforrt-e a csont. Ha jól begipszelik, az anyatermészet elintézi a többit. Nagyon fontos a Bizalom, hinni abban is, hogy a gyerekek, az emberek jók akarnak lenni!”

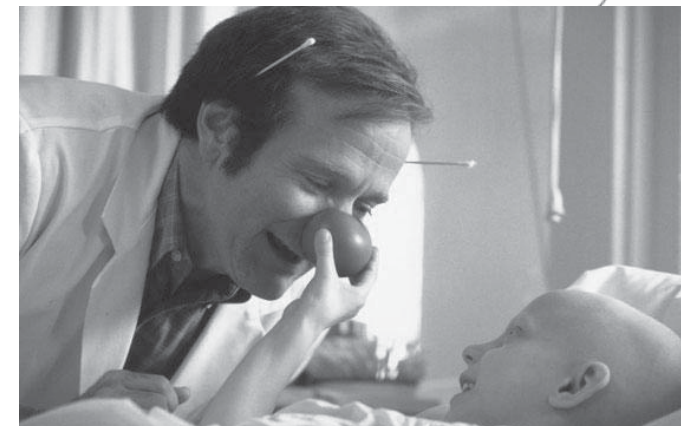
*Csaba testvér*

## Patch Adams

Ezt a filmet nyugodt szívvel ajánlanám a figyelmetekbe. Nem éppen új alkotás (1998), de a témába vág, aktuális, és azonkívül egy szép estéhez biztos, hogy hozzájárul, ha még nem láttátok.

Igaz történetet dolgoz fel a film, a bohóc-doktorság megeremtőjéről, Patch Adamsról. Elvileg nem vígjáték, de mivel főhősünk nehezen bírja ki az életet humor nélkül, gyakorlatilag az. Történetünk Adams harmincas-negyvenes éveinél kezdődik, amikor ráébred, hogy orvos szeretne lenni. Minden erejével azon van, hogy az embereknek segítsen, azáltal, hogy közelebb kerül hozzájuk. Az érzelmi kötődés híve, jobban mondva, egyetlen ember sem közömbös számára. Célja, hogy mindenkit megnevettesen, főleg azokat, akik nagyobb keresztet viselnek, azaz a betegeket. A halál ellen nincs orvosság, mindannyian elérkezünk egyszer oda, de ha orvosként már nem tudjuk messzebbre tolni a dátumot, hát legalább nevetessünk, és tegyük vidámabbá a hátralévő időt. Ezzel az életfilozófiával talál barátokra is, ellenségekre is. Eseménydús, izgalmas, olykor megrázó kétórás film, amit egy-két jeleneten kívül végignevetethetünk. A szokatlan gyógy-módokat használó orvost az Oscar-díjas Robin Williams nagyszerűen alakítja.

Azért gondoltam csak, hogy előveszem ezt a filmet, hisz a bizalom és a hit témájába vág. Valaki, aki negyven éves koráig nem tudja pontosan, mi is a célja az életének, mindenfelé keresgél, kutatja az útját, de sehol nem találja. Még az öngyilkosság gondolata is felmerül benne. Ekkor azonban belátja, hogy beteg, és segítséget kér. A pszichiátrián a többi beteg között találja meg az útját, amikor világossá válik előtte, hogy jobb hatással van rájuk, mint az orvosok. A legváratlanabb helyről érkezik segítség. Amint azt mi is sokszor tapasztalhatjuk a saját életünkben. Kilátástalan helyzetben vagyunk, nem tudjuk, meddig kell még várni erre vagy arra, nem tudjuk, hová tarunk, bizalmatlanok vagyunk Istennel és magunkkal szemben. Aztán egyszer csak, ha segítséget kérünk, kapunk is. Csak épp nem feltétlen abban a formában, amiben mi gondoltuk. Mert hát Isten okosabb nálunk...







## A remek eperhetek után...

Már tombol a nyár, és kínálja friss, harsogóan színes és zamatos zöldségféléit és gyümölcsseit. Ilyenkor a legjobb és a legolcsóbb is, ha ezekből választjuk meg asztalra valóink alapanyagát.

A **leveseinkhez** számos, hagyományosnak mondható zöldségféle áll rendelkezésünkre, mint pl. a zöldborsó, zöldbab, karfiol, de a kevésbé hétköznapi spárgából és cukkiniből is készíthetünk izletes krémlevest vagy előételt.

A **krémlevesekhez** az alapanyagot (spárga, cukkini vagy póréhagyma is lehet) felaprítjuk, és feltesszük főzni 1-2 szál sárgarépával és ugyanennyi krumplival. Ha a zöldségek megfőttek, összeturmixoljuk és sóval, fehérborssal ízesítjük. Egy könnyű tejszínes habarás és kiforrálás után már tálalható is sajtos pirítóssal vagy levesgyönggyel.

Ha ínycsiklandó **előételt** kínálunk, akkor a zöldségfélétet hasáboljuk, és megpároljuk vagy előfőzzük. A levét leöntve kis kötegeket áttekerünk vékony baconnel és sütőben a zöldségekre rápirítjuk, esetleg sajttal dúsítva tálaljuk.

Mediterrán ízvilágú, hűsítő és tápláló levest nyerhetünk a hidegen összeturmixolt uborka, paradicsom, paprika, fokhagyma, joghurt, só és bors összetevőkből.

A nyár kapcsán férjem fejében az első gondolatok egyike a **lecsó**. Bizonyára sokan szeretik és teszik az asztalra nyáron vacsorára, vagy baráti összejöveteleken fő fogásként. Egyszerűségében is vonzó, de ha különböző ízvilágokat célzunk

meg vele, akkor akár különlegességként is bevethetjük.

**Változatok lecsóra:**

Az alaplecsót (hagyma, paprika, paradicsom, nagy lángon gyorsan sütve, nem főzve) dúsíthatjuk különböző anyagokkal és így „nemzetiségű” étellé válik. **Pl. mexikói:** kukoricával és babbal dúsítva, **mediterrán:** padlizsánnal, fokhagymával és bazsalikommal,

**bajor:** kelkáposztával és virslivel,

**kínai:** rizzsel és kínai fűszerekkel,

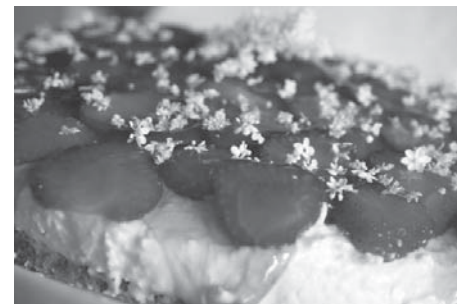
**indiai:** sáfránnyal és mazsolával.

De kísérletezhetünk még gombás, köleses, cukkinis, szalonvás, kolbászos, zöldbabos stb. lecsóval is.

**Desszertként** sajtkrémes túrótorta piros gyümölcsökkel:

Hozzávalók 1 kisebb tortaformához: 12 dkg kakaós, vajas keksz, 6,5 dkg vaj, 3 dl tejszín, 1 csomag vaníliás pudingpor (főzés nélküli), 25 dkg krémes állagú túró, 10 dkg krémsajt, 1 citrom, 1 ek. méz, piros gyümölcsök (1-1 marék meggy, eper, ribizli), 6 lap zselatin.

A kekszet daráljuk le, majd a felolvasztott vajjal keverjük ki. Egy kisebb, kapcsolós tortaformát béleljünk ki alul sü-



tőpapírral. Ebbe oszlassuk, majd nyomkodjuk el egyenletesen a kekszes masszát. A pudingport verjük fel a tejszínnel. Ha megvan, alacsonyabb fokozaton (vagy ha kézzel dolgozunk, finomabb mozdulatokkal) keverjük bele a túrókat és a krémsajtot is. A citrom reszelt héjával, levével és mézzel ízesítjük.

A zselatinlapokat a csomagoláson jelzett módon oldjuk fel, ezt keverjük bele alaposan a krémbe, majd a gyümölcsöket is (1 marék kivételével), és tegyük rá



## Gólyahírek

Örömmel és Istennek hálát adva tudatjuk, hogy harmadik gyermekünk: Lipóczki Endre 2013. március 4-én egészségesen megszületett (3,54 kg, 50 cm).

*Lipóczki László, Simonka Rita  
Janka és Emma*

Örömmel osztjuk meg Veletek, hogy várva várt kisfiunk, Bodó Ignác Imre 2013. május 15-én megszületett 3800 grammal, 52 cm-rel az egész család örömére.

*Bodó Marci-Rita, Dani, Panka, Emma*

Örömmel adjuk hírül, hogy családjunk legifjabb tagja: Balogh Jakab Gellért, 2013. május 21-én megszületett.

*Balogh-Palásthy család*

a kekszes alapra. A torta tetejét díszítjük, tegyük hűtőbe pár órára.

**Koccintáshoz** egy könnyű, nyári bort ajánlunk: Bock Kékfrankos Rosé

A 100%-ban kékfrankosból készült bort 8 óra héjon áztatás után engedték le. A színe sötétebb a megszokottnál: cseresznyepiros árnyalatban pompázik. Illatában a kékfrankosra jellemző meggyes, fűszeres jegyek érződnek. A rosé közel 14%-os alkoholtartalma mellett friss, üde, íz gazdag.

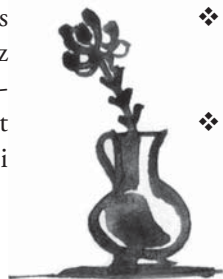




## Van boruk

Hálásan köszönjük a Jóistennek és a Szűzanyának

- ❖ a honlapon megjelenő és e-mailen érkező napi atyatelefont és Tilmann atya erőt adó gondolatait
- ❖ az Óbudavári kápolnabúcsút, Gertrud-Mária nővér előadását és az ünnepi szentmisét
- ❖ mindazokat, akik áldozataikkal, imáikkal, munkájukkal elősegítik a családmozgalom működését
- ❖ a Schönstatt Mozgalmat, mely 2014-ben ünnepelheti a 100. születésnapját
- ❖ az Összentélyt és a hozzá tartozó zárandók területet, amit a Schönstatt Mozgalom jubileumi ajándékkul megkapott a pallottinus atyák közösségétől
- ❖ a Családakadémia 10. és 11. évfolyamát
- ❖ a fiú és lány ifjúsági csoportokat
- ❖ a budapesti közösségi helyet, ahol a fiatalok közösségre, tartalmas programokra lelhetnek
- ❖ az értékes párkapcsolatokat
- ❖ azokat a testvéreinket, akik példát adnak nekünk türelemmel viselt szenvedéseikkel és nehézségeik nagylelkű felajánlásával a kegyelmi tőkébe
- ❖ azokat az édesanyákat és édesapákat, akik már az örökkévalóságban vannak, hogy Isten fényét sugározták ránk földi életünkben.



## Van/Nincs boruk!

## Nincs boruk

Kérjük a Jóistent és a Szűzanyát,

- ❖ hogy a Mennyei Atya fogadja be országába Tilmann atyát, és adja meg Neki az örök boldogságot,
- ❖ hogy áldja meg Gertrud-Mária nővér áldozatos munkáját, kérjük számára a Szentlélek ajándékait és Kentenich atya karizmáját,
- ❖ hogy megújulva készülhessünk a 100 éves jubileumra
- ❖ hogy Kentenich atya közbenjárására meggyógyuljon Gergő – aki bal esetben lebénult – és ez a csodálatos gyógyulás segítsen Kentenich atya boldoggá avatásában,
- ❖ betegeinkért és az őket ápoló családtagokért,
- ❖ testi, lelki és anyagi nehézségekkel küzdő családjainkért, hogy megélhessék a kánai menyegző csodáját,
- ❖ hogy segítse az egyedül maradt házastársakat és gyermekeiket,
- ❖ a súlyos válságban lévő házasságokért,
- ❖ hogy az óbudavári központ működéséhez szükséges feltételek továbbra is biztosítottak legyenek,
- ❖ hogy a nyári családnapi gyümölcsözők legyenek,
- ❖ hogy a Szentlélek segítségével élő maradjon a hitünk, és derűsen tekintsünk a jövőbe,
- ❖ hogy a fiatalok megtalálják hivatásukat és saját útjukat a Jóisten felé.

## Gyerekszój

## ÓRIÁSI apróságok (gyerekszój)



Nagypapa örömmel nézegeti Ádám aranyérmeit.

– Ádám, te minden úszóversenyt megnyersz?

Ádám szerényen lesüti a szemét:

– Nem, csak azt, amelyiken indulok.



Böngészőt nézünk Liussal (majdnem két éves), keressük a kakast.

Amikor megtalálja, megkérdezem:

– Mit mond a kakas, Lius?

– Add vissza a démánt fékajcáomat!



Évzáróra készülődünk, Timike épp a gombákról mond egy versikét:

„Az egyik, jajj, csupa méreg a másik meg finom éték.

Az egyiknek kalapja van, a másiknak kocsmája van...”  
(kucsmája)



A háromévesem kérdezi:

– Anya, hol van apa?

– Elment dolgozni – mondom.

Erre durcásan: – Ez nem lehet igaz! Itthon felejtette a puszimát!



Véletlenül meghallottam, hogy a két kisfiam a házasságról beszélgetnek.

Mondja a nagyobbik:

– A férfiak meg nőszülnek!

Mire a kicsi:

– A nők meg megférfiásodnak!

– Api, előttünk ez a négy karikás autó nagyon drága?

– Igen, kislányom, az.

– De Api, milyen butus ez a bácsi! Péntéért nem lehet a mennországba jutni!



Fiam épp a harmadik tányér levest eszi.

Azt mondja: – Milyen finom ez a húsvéves, anya!

Én: – Jó, akkor most már elárulom neked, hogy ez karfiol leves.

Tom: – Fúj, azt utálom!



Zsófi (öt éves):

– Anya, ugye én tudok cipőt kötni? Ősszel tanultam meg. Te megmutattad, én meg gyorsan megtanultam.

– Bizony, így volt! – válaszolom én.

Erre Fruzsi (három éves) magabiztosan megszólal:

– Én meg csomót tudok! Az majdnem masni.



Első osztályos tanítványom meséli:

– Nemsokára megyünk üdülni, ott is alszunk hármat!

– És hová utaztok?

– Zenekarosra! (Zalakaros)



Bence (két éves) mászik fel valahova:

– Anya, segíts az egyik lábamnak!!

– Melyiknek?

– A harmadiknak!!





## Óbudavári Hírek

2013. 05. 27.

Az elmúlt három hónapban 14 hétvégi rendezvényt tartottunk schönstatti családok részére, köztük új kezdeményezésként egy olyan családi hétvégét, melyen a családnapi napokra valamilyen okból eljönni nem tudó, de mégis óbudavári feltöltődésre vágyó családok vettek részt.



Volt egy önkéntes munkanapunk 6 fő részvételével. A házaspárok útjának karbantartása, a Diós veteményes és lejárát elkészítése volt a feladat. Köszönjük szépen a résztvevők munkáját!



Április 7-én tartottuk az ez évi Kápolna ünnepet 166 regisztrált résztvevővel A kápolna perselyében 7000ft gyűlt össze. Köszönjük szépen a közösség nevében!



Három zarándok csoportot köszönthettünk a Schönstatt Központban, hétvégi, illetve egynapos zarándoklaton. Köztük a pápai Szent Anna plébániáról érkezett egy jegyes csoport.



Négy iskolai osztály járt nálunk, ismerkedett a programjainkkal.



Megtartottuk az „Én kis kertem kerteltem...” projekt záró eseményét, melyen a tartásról esett szó, és eperdzsemet főztünk be.



Limbach asszonytól 1 466 000Ft támogatást kapott a Magyar Schönstatt Család, melyet csakúgy, mint sok-sok áldozatát és imáját hálásan köszönünk neki.



Az Új MHC házban felújítási munkákat végzünk. Megújulnak a vizes helyiségek, a tetőtér szigetelése, burkolata, új, energiatakarékos kazánt szerelnek be, és megoldják a napelemes melegvíz-ellátást.

Köszönjük szépen a működési célokra érkező rendszeres adományokat. Köszönjük szépen az újonnan csatlakozóknak és a támogatási összeget megemelőeknek is, hogy ily módon is támogatják a Schönstatt Központ tevékenységét.

A családnapi napokra csaknem minden hely betelt. Idén új kezdeményezés a szeptember 1-7. 50+ családnapi, melyet a régebben fiatal, házasságukat felfrissíteni kívánó házaspároknak hirdettünk meg. Ezen a héten naponta egy előadás hangzik el, gondolatébresztő céllal. A házastársak sokat beszélgethetnek egymással, és naponta megosztják a többiekkel saját jó tapasztalataikat, hiszen ebből tanulhatunk a legtöbbet. Erre a hétre még szabad jelentkezni.

## Schönstatt Szentélyt Magyarországnak Alapítvány

Egyszerűsített közhasznúsági jelentés 2012.

- A 2012. évi gazdálkodás bemutatása:

FORRÁSOK		TERHELÉSEK	
<i>Nyitóegyenleg</i>		Támogatás Egyesületnek beruházásra	6 105 407
Folyósámla	258 536	Beruházás	2 598 812
Elszámolási előleg	380 000	Kölcsön visszafizetése	2 000 000
Pénztár	154 295	Eszközvásárlás	9 500
<b>Nyitóegyenleg összesen</b>	<b>792 831</b>	Bankköltség	612
<i>Jóváírások</i>		<b>Összes terhelés</b>	<b>10 713 776</b>
Adományok	10 682 000	<i>Záróegyenleg</i>	
Kölcsön	1 000 000	Folyósámla	1 390 142
1%	14 875	Pénztár	386 985
Kamat	1 752		
<b>Összes jóváírás</b>	<b>11 698 627</b>	<b>Záróegyenleg összesen</b>	<b>1 777 682</b>
<b>Összesen</b>	<b>12 491 458</b>	<b>Összesen</b>	<b>12 491 458</b>

**Fennálló kötelezettség: 2 000 000 Ft**

Az Alapítvány 2011-ben 2 millió Ft visszatérítendő támogatást kapott a központ építéséhez, melynek visszafizetési határideje: 2013. június 30.

- **Közhasznú tevékenység:**

Az Alapítvány elsődleges célkitűzése a kápolna, ezt követően egy képző központ és a hozzá kapcsolódó kiszolgáló épületek felépítése. A 2012. évi költségek a központ

II. épületének tetőterére vonatkoznak, ahol 4 lakrész (szoba, fürdőszoba, előszoba) került kialakításra egy közös előtérrel, melynek beruházási költsége:

Központ beruházása: 8 704 000 Ft

• **Költségvetési támogatások felhasználása:**

Az Alapítvány a 2011. évi személyi jövedelemadók 1%-ból 2012-ben 15 000 Ft költségvetési támogatást kapott közcélú felhasználására, melyet 2012-ben a központi beruházására fordított.

• **Köszönetnyilvánítás:**

A Schönstatt Szentélyt Magyarországnak Alapítvány ezúton fejezi ki köszönetét mindenkinek, aki tevékenységének ellátásához a tárgyévben anyagi vagy nem anyagi segítséget nyújtott.

Óbudavár, 2013. április 26.

*Therné Rapcsák Ágnes*  
kuratóriumi elnök

## Beszámoló a Budapesti Régió találkozójáról

**S**zombaton négy órára volt meghirdetve a találkozó kezdete, a szentmisére. 16.00-kor az énekkar beénekelve, gitárok behangolva, szervezők izgatottan jöttek-mentek, a plébános atya fürkésző tekintettel téblábolt a kongó sorok között, majd lányainkkal összeért a tekintete, így velük kezdett el barátkozni jobb híján, hiszen senki más nem ült még a padokban. Öt perccel korábban még mi is ijedten néztünk körül, hogy jó helyen vagyunk-e jókor, de hamar megtudtuk: csupán a schönstatti szabadság rossz értelmezéséről van szó. Az áldozás magasságában majd becsorognak szépen lassan a családok, meglátjuk. Így is lett.

Ez volt az egyetlen negatívum a délutánban, de ez sem a szervezők hibája.

Felemelő szentmisén vehettünk részt és nagyon derűs, természetes és mély előadást hallgathattunk meg az idő megszenteléséről Komáromi Maritól és Feritől. Mindannyian átgondoltuk, mennyi időnk van munkára, Istenre, magunkra, családunkra. Ez abból is érezhető volt, hogy az előadást követő agapén is sokan még erről beszélgettek egymás között. Gyermekeink remekül érezték magukat a kézműveskedés, diamese és játszószőnyeg büvökörében. Hatalmas tréfának szánták, hogy nem a saját neveiket diktálták be a bejelentkezéskor, így egy délután erejéig lehettek Dezsők, Bélák, Etelkák – függetlenül nevüktől és nemüktől.

Külön hálás vagyok a finom szendvicsekért, amiket várandósságom mellett nagy örömmel fogyasztottam előadás előtt, után (és közben, de ez titok)!

Az előadás témájából adódóan is, de a sok kedves, rég nem látott családokkal találkozási is értékes délután volt: elidőztünk, örömforrássá váltunk.

Isten fizesse meg a szervezők, előadók munkáját, idejét!

*B. R.*



## Jubileumi ajándék a Schönstatt mozgalomnak

A Nemzetközi Schönstatt Mozgalom nagy örömmel értesült a meglepő hírről, miszerint a pallottinus atyák közössége a tartományi gyűlésén úgy határozott, hogy az Összentélyt és a hozzá tartozó zárandok területet a Schönstatt Mozgalomnak adja jubileumi ajándékkul az alapítás 100 éves évfordulójának alkalmából.



## Adjak-e bizalmat a főnökömnek?



**S**okáig voltam munka nélkül. Az iskola befejezése után másfél évig csak az önéletrajzom szépítgetésével és küldözgetésével voltam elfoglalva. (Persze a másfél év csak relatíve hosszú, más valaki sokkal többet vár, de nekem nagyon hosszú volt, na!) Egyszer csak kaptam egy e-mailt, hogy fáradjak be a meghallgatás első fordulójára. Aztán kisebb malőrök után a másodikra. Később pedig jött az örömteli válasz: kellek nekik! Kimondhatatlan öröm, amit ekkor éreztem. Szerződés, munkahely, kedves munkatársak, megtisztelő feladatok, ez maga a Paradicsom! Azaz majdnem... A fizetésem, nos az a minimálbér alatt helyezkedik el, jócskán. No de sebj, gondoltam magamban, ez még csak a kezdet. A szimpatikus főnököm tudja, hogy ez megalázóan kevés, de most, mivel ki kell másznunk a gödörből ennyit tud adni. Ellenben megígérte, hogy ez csak egy ideiglenes állapot, jönnek még szebb napok. Boldogan mentem bele az ajánlatba, örülve a lehetőségnek, bízva a

jövőben. A szakmámról azért annyit tudni kell, hogy az egyik legkeresetlenebb, biztos talajt legnehezebben találó hivatás ez. Sok sorstársam rohángál az országban alkalmi munkák után, vagy leteszi azt az álmát, hogy ebben a szakmában dolgozzon és inkább keres más kenyeret. Pezsgőt bontottak a tiszteletemre, gratuláltak, irigykedtek és egyben örültek, hogy van még remény számukra is, ha nekem végre összejött.

A nehézségek azonban ezután következtek. Az ideiglenes állapot valóban ideiglenes volt, ugyanis idővel nem többet, hanem még kevesebbet tudott a főnököm fizetni. Próbáltam kérlelni, de széttárta a kezét: nem ő határozza ezt meg, és még feljebb mutatott, az ő főnökeire. Oda is elmentem, mondván, hogy ez a fizetési kategória már nem is létezik és semmire sem elég. Mindenki hártott, másokat okolt, egy valaki mondta csak keményen a szemem közé, hogy keressek más szakmát, ha nem tetszik valami. Rosszul esett ez a mondat, de volt





benne igazság. Számomra most ebben a szakmában ennyi babér terem. A Jóisten gondoskodása az életemben azért elég aktívan munkálkodik: a szüleim tudnak támogatni és elég sokszor teszik is, ráadásul mindig kapok valami mellékes alkalmi melót, amit el tudok végezni a főtevékenységem mellett, anélkül, hogy annak a rovására menne. A szülői segítségnek és egyéb kisebb munkáknak hála, anyagilag nem álltam vészesen, de továbbra is bíztam főnököm szavaiban: sokat dolgozik, hogy ez a helyzet javuljon. Nagy törés volt számomra, amikor kiderült, azt találta ki, hogy még több munkával, még több befektetett energiával kimáshozunk majd a kátyúból. Azaz dolgozzunk még többet, akár a szabadnapjainkon is, hozzunk még több áldozatokat a helyzet javulására, mi, a cég legkisebb emberei. Nem szándékozom őt elítélni, hisz nem vagyok főnök, nem tudom, én mit ten-

nék a helyében. De számomra már eleve áldozat az, hogy nála dolgozom. Megtiszteltetés is egyben, ritkaság is egyben, de áldozat is, hisz az ország legalacsonyabb fizetése az enyém. Tényleg az a megváltó ötlet? Ez volt, amin annyit gondolkodott? Egyre kevesebb pénzért még több munkát kér? Összeszedtem minden bátorságomat és elmondtam neki valóban megtisztelő itt dolgozni, micsoda ritka dolog ez és nagyon hálás is vagyok ezért, de a rendkívül alacsony fizetésemet azal tudom kompenzálni, hogy szabadidőmben olyan helyeken dolgozok, ahol azt rendesen meg is fizetik. Ergo nem tudok a kötelezőnél többet dolgozni nála. Felfogta és hála Istennek elállt a szándékától, hogy tovább bent tartson. Többször is meginog a bizalmam iránta, sokszor érzem azt, hogy figyelmen kívül hagyja a helyzetemet, de örülnöm kell az ilyen szalmaszálaknak is, amikor látom, hogy ha felfestem neki az életemet, rádöbben a hibás lépésére. Ha felmondanék, a Jóisten gondoskodására bízom teljesen magamat, hiszen megint munkanélküli lennék. Így, hogy még ott maradok egy darabig, az Istenen kívül még a főnökömben is bíznom kell, hogy tényleg dolgozik a jobb helyzetért, és nem csak ámit, hogy minél tovább ott maradjak, hisz olcsó (és valljuk be, jó) munkaerő vagyok.



## Isten Tenyerén Kilenced

2013. márciusában a Schönstatti Ifjúsági Mozgalmak közös Kilencedet indítottak, „Isten tenyerén” címmel. Az imasorozat középpontjában az a bizalom áll, amellyel mi, fiatalok Istenhez fordulunk kilátástalan helyzeteinkben, nehéz kapcsolatainkban vagy bizonytalan jövőnkbe pillantva.

„A gondolat, amelyből a kilenced létrejött, az a felismerés, hogy sok-sok aggodalom, félelem vesz körül minket. Sokszor kilátástalan helyzetben érezzük magunkat, hiába tesszük a ránk bízott feladatot legjobb tudásunk szerint, túl sok minden van, ami nem rajtunk múlik. Tanulunk, és nem látjuk, hol fogunk tudni elhelyezkedni. Hűségesen várunk, keresünk, és mégsem látszik, kit szán nekünk a Jóisten. Nagycsaládra, szép otthonra vágyunk, de a megélhetést sem mindig látjuk biztosítottnak. Nyomasztanak a múltban elkövetett hibáink, nyomasztanak nehéz kapcsolataink, nyomaszt a politika, a környezet romlása, szereteteink betegsége, vagy a ránk zúduló feladatok száma.

Szeretnénk kilenc hónapot arra szánni, hogy megvizsgáljuk ezeket a gondolatainkat. Isten elé vigyük a félelmeinket, gondokat, és Neki ajándékozzuk őket. Szeretnénk komolyan venni ezt az időszakot, hogy Ő is komolyan vehesse kéreéseinket. Szeretnénk megnyugodni az Úr jóságában, irgalmában, gondoskodásában. Az átalakulás csodáját várjuk Istentől, amelyhez mi is hozzáteszük a magunk vizét (Jn 2,7).”

Kilenc hónapon át próbáljuk szemlélteni azokat a nehézségeinket, ahol látványosan tehetetlenek vagyunk, legyen szó családukról, az egyetemről, az otthontemelésről vagy akár a múltban elkövetett hibákról. Minden hónapban más-más témára fókuszálva vizsgáljuk helyzetünket és önmagunkat, és az Úr segítségét kérve igyekszünk megtalálni, hogy mit tehetünk mégis, hogyan formálhatjuk személyiségünket és hozzáállásunkat.

A Kilenced során havonta egy, a témához kapcsolódó olvasmányt is feldolgo-



zunk egyénileg, amelyhez minden alkalommal megválaszolnánk, gondolatindító kérdések is tartoznak. Elmélkedésre, helyzetünk újragondolására igyekszünk sarkallni önmagunkat, de a középpontban az Isten jóságába, gondviselésébe vetett bizalom áll. Igyekszünk hónapról-hónapra vállalásokat is tenni, olyan



gyakorlati feladatokat kitűzni magunk elé, amelyek biztosítják, hogy imádságunkban valódi élet legyen. Az egyes hónapokat közös szentmisével zárjuk 18-a körül, a hétfői ifjúsági hittanhoz kapcsolódva, ahol a felajánlásban egy-egy borítékban az oltárra helyezhetjük személyes „aratásainkat” is. A Kilenced anyagát összesen 49 embernek továbbítjuk e-mailen, közöttük pedig nem csak schönstattiak és nem csak fiatalok van-

nak. Az imasorozat decemberben zárul majd le.

Számomra – és azt hiszem, még sokak számára – nagyon sokat jelent, hogy tavaly, a Közösségi Helyhez kapcsolódó Kilenced során megtapasztalhattuk, hogy a Jóisten bőségesen kiegészíti a magunk csetlő-botló törekvéseit, és teljesíti kérésünket. Titokzatos módon, néha sokáig kétségek között hagyva tanít minket a belévetett bizalomra napról-napra, hónapról-hónapra.



## Lányhétvége

**M**ár régóta schönstatti vagyok, de a lánymozgalomban eddig nem voltam benne, mert eddig nem nagyon volt a korosztályomnak megfelelő csoport.

Idén végre alakult egy gimis csoport, ahova elkezdtem járni.

A szokásos hétköznapi találkozókön kívül a többi program is jött, amelyek által megismerhetjük a többiekét, akik nem a mi csoportunkban vannak. Az egyik ilyen program a lányhétvége volt.

Eddig az összes ilyen „ottalvós” hétvégét, tábort utáltam, de gondoltam, ez a két nap elmegy valahogy. Vittem az egyik nem schönstatti barátnőmet, és mindketten nagyon jó élményekkel jöttünk haza. A barátnőm, aki eddig semmit nem tudott a schönstatti közösségekről, azt mondta, hogy tők király volt így elsőre is!

Én pedig teljesen elengedhettem magam, jó volt a közösség, és önmagam lehettem!

A programok meg szuper változatosak voltak! :)

Közben pedig megszerettem (legalábbis a schönstatti) „ottalvós” hétvégéket!



## Tilmann atyára emlékezzünk

A télen halt meg Tilmann Beller atya, az a német schönstatti pap, akinek segítségével a magyarországi Mozgalom elindult. Szeretnénk továbbra is közel maradni Hozzá, megőrizni Vele a kapcsolatot. Ennek egyik módja, hogy sokat beszélünk Tilmann atyáról, emlékezzünk rá. Íme.

- Amikor egy családhoz, vagy egy rendezvényre, találkozóra kísértük, általában nagyon fáradtan ült a kocsiban. Amikor azonban kiszállt, mindezt legyűrve bámulatos intenzitással és figyelemmel fordult a családokhoz. Egy alkalommal karácsony előtti időben utaztunk Budapesten. Az autósok türelmetlenül szabálytalankodtak, a gyalogosok sok-sok csomaggal rohagáltak a szürkéségben. Tilmann atya megszólalt: „Milyen szép, hogy ez a sok ember mind valaki másnak akar örömet szerezni!” *Ez többet mondott nekünk, mint egy hosszú prédikáció.*

- Még amikor autóval utazott, egyszer gyorsraért megállította a rendőr. Így mesélte el ezt: „A rendőrségnő azt mondta, hogy gyorsan mentem, és pénzt kért tőlem. Mondtam, hogy nekem nincs pénzem, csak kártyám. (Akkoriban nálunk még ritkaság volt a kártya.) Most mit lehet tenni? Kiszálltam a kocsiból és látta, hogy pap vagyok, elmondta, hogy neki is van egy pap rokona. Ekkor egy szép beszélgetés kezdődött közöttünk...” *Mindenkivel megtalálta a kellő hangot.*

- Üdítő volt az Ő „szemüvegén keresztül látni” a kor jelenségeit. Vagyis meglátni a dolgok, jelenségek mögött a Jóistent.

- Sokszor úgy éreztük, hogy gondolatolvasó.

- Sajátos humorával még jobban kiemelte a lényegét, s az így jobban is rögzült.

Pl. ezt mondta egyszer: „a háziszentély előtt így panaszkodik a férj: »Persze, Ti nők, összefogtok!«”

- Előadást szabadon tartott, de a szentmisére a könyörgéseket nagyon precízen – segítséget kérve – leírta, ezzel is a segítséget nyújtó személyiségének növekedését szolgálta.

- Türellemmel viselte, hogy nem valószínűtlen meg mindent abból, amit mondott. „Én beszélek, és a magyarok azt csinálnak, amit akarnak.”

- Még a kezdet kezdetén egyszer a lakásunkon tartott előadást. Empatikus képessége lenyűgözte ismerőseinket, barátainkat, akiket meghívtunk erre az alkalomra. Később azt kérdezték tőlünk az ismerősök: „Honnan tudja egy pap, hogy ilyen problémáink vannak a házasságban? Talán nem is katolikus, hiszen többes szám első személyben beszélt!”

- A szentmisék ötperces prédikációi különösen értékesek voltak! Családi körben ünnepelt szentmise után vejünk (akkor hallotta először Tilmann atyát) azt mondta: hihetetlen, hogy ilyen egyszerűen megfogalmazott, tört magyarsággal is ki tud fejezni zseniális gondolatokat. Mi még hozzátesszük, hogy a családnapokon a fiataloknak, gyerekeknek is tudott ebben az öt percben annyit adni, hogy ők is érezkelhették Jézus és Mária jelenlétét.

Ennek érdekében újra és újra nekiállt a magyar nyelv gyakorlásának. Nagyon





megkönnyebbült, amikor elmondtuk neki, hogy Szent Gellért püspök nem tudott jól magyarul, mégis kinevelte szent Imrét.

- Megalapította a CSAK-ot.

Nagy szolgálatot lát el: terepet biztosít a lelkes schönstatti házaspárok aktivitásának, bőséges és hiánypótló kínálatot nyújt az egyházközségek és más közösségek számára, és nem utolsósorban gazdagító élményt jelent az előadók és gyermekeik számára!

Mi is sokszor úgy mentünk el egy-egy meghívásra, hogy „Jaj, miért is vállaltuk el?!”, és utána mi töltöttünk fel, gazdagodtunk a lelkes és nyitott résztvevőket megismerve.

Az atyák is szívesen, nyitottan és bizalommal fogadják!

A CSAK évfolyamokból erős, dinamikus közösségek formálódtak.

- Számomra az volt még felemelő a szentmisékben, hogy Tilmann atya az eszmény és a valóság összhangját modellezte. Jézus jelenlétét természetes eszközökkel is érzékelhetővé tette.

- Az egyszerűen megfogalmazott mondatok különös erővel hatottak: „Jesus ist hier!” (még németül is). Eközben a legnagyobb természetességgel fogadta a váratlan, szokatlan helyzeteket. Pl. egy alkalommal szemtelen legyek telepedtek meg az oltáron. Tilmann atya intett a kb. 10 év körüli ministránsnak, hogy ha a kehelyre száll, legyezze el. A fiú úgy megörült a feladatnak, hogy körbe-körbe üldözte a legyeket. Tilmann atya mosolyogva megjegyezte: azért hajtóvadászat nem kell!

Szeretnénk mi is megtalálni a szent és a profán egyensúlyát a liturgiában és a hétköznapi életben.

- Hálások vagyunk az előadóképzős alkalmakért is, ahol tanulhattunk a nehezebb, de eredményesebb útról: a résztvevők megfigyelésétől, a konkrét válaszadás mikéntjéről.

Köszönjük Tilmann atyának a megelőlegezett bizalmat, hogy képesnek tartott bennünket a feladatra, a látható ügyetlenkedéseink ellenére.

Köszönjük, hogy mindenkiben talál valami jót, ami az illetőt felemeli.

Köszönjük, hogy a Jóisten szeretetét ezáltal is bemutatta!

Köszönjük, hogy azt is érzékelhettük, Tilmann atyától is kemény munkát követelt a profizmus.

A sok ajándék minket is arra kötelez, hogy mindebből valamennyit mi is megtanuljunk és továbbadjunk.



## Tilmann Atyára emlékezve!

2000-ben voltunk először Óbudaváron családnapokon, akkor kezdtünk megismerkedni a Schönstatti Családmozgalommal.

Tilmann atyát akkor még személyesen nem ismertük.

2002 őszén a munkahelyem által tanfolyamon voltam Frankfurt mellett egy kisvárosban.

Elhatároztam, hogy ezt a lehetőséget kihasználom, és mindenképp átmegek Schönstattba. Egyik délután korábban befejeződött az előadás, így aznap sikerült megvalósítani a tervemet. Nagy vágyakozás és várakozás volt bennem, hogy beléphetsek az Ősszentélybe. Az Ősszentély légköre rendkívül nagy hatással volt rám. Szerettem volna Tilmann atyával is találkozni. Megkérdeztem az információs központban, hogy hol tudnék Vele találkozni. Tilmann atya akkor éppen nem volt a lakhelyén, ezért egy atyát megkértem, hogy próbálja őt valahogy elérni. Amikor Tilmann atya mobiltelefonon meghallotta (akkor éppen a közeli erdőben sétált), hogy egy magyar keresi, azt felelte: „máris szaladok”.

A bemutatkozásom után a vendégszobában bensőségesen imádkoztunk a Schönstatti Szűzanyához. Ez volt az első találkozásom Vele. 2003 nyarán, amikor családnapokon voltunk Óbudaváron, Tilmann atya is ott tartózkodott. Így házaspárként is találkozhattunk Vele. Ez különleges emlék számunkra. Megtapasztaltuk a Jóisten és a Szűzanya cso-

dálatos szeretetét, ami azóta is zavarba hoz bennünket.

Akkor a záró szentmise végén, amikor az atya átadta a „borítékot”, kaptunk egy nagy feladatot. Minden vágyunk, hogy ez valóra válhasson.

– Köszönjük, hogy megtanított minket egy számunkra új imádságra: imádni a házasság szentségében köztünk élő Krisztust.

– Köszönjük, hogy meglátogatott bennünket, és egy napot együtt tölthettünk. Megnyugtató volt számunkra hallani, amit a gyermekeinkkel kapcsolatban mondott.

– Köszönjük, hogy elindította a 3. szövetségi évfolyamot, és minket is meghívott erre az útra.

Hálát adunk a Jóistennek, hogy megismerhettük Tilmann atyát, hogy annyi mindent kaptunk általa.

Fényképe már kint van a házi szentélyünkben. Mindennap kérjük segítségét (nagyon jól ismer minket), érezzük jelenlétét és hathatós közbenjárását. Hála Neked, Istenünk!





## Tilmann atya közelében

**N**agyon nehezen tudunk Tilmann atyáról beszélni, mert még nagyon friss a seb, amelyet halála okozott, ugyanakkor sokkal közelebb érezzük Őt magunkhoz, mint valaha. Olyan mély lelki élményeink vannak vele kapcsolatban, amelyek még – úgy érezzük – nem megoszthatók. Mindenesetre hálát adunk a Magasságos Istennek, hogy ismerhetjük Őt, és hogy találkozhattunk vele itt, a földön.

Ő hívott meg bennünket a szövetségbe, és akárhányszor találkoztunk vele, mindig megerősített. Igazi mestere volt annak, hogy „nagyak lásson bennünket”, vagyis inkább, hogy úgy tekintsen ráink, hogy értékesnek érezzük magunkat. Isten legkedvesebb gyermekét látta mindegyikünkben, és nagy-nagy bizalommal volt irántunk. Ez pedig valóban hozzásegített bennünket ahhoz, hogy leküzdjük félelmeinket és kétségeinket, és

higgyünk abban, hogy Isten úgy szeret minket, amilyenek vagyunk. Új lendületet adott a vele való találkozás. Mindig úgy éreztük, hogy megért, és legnagyobb, legfontosabb kérdéseinkre mindig választ kaptunk tőle. Előfordult, hogy felhívott bennünket telefonon (amikor éppen komoly nehézségekkel küzdöttünk, pl. egyszer karácsonykor), és biztosított arról, hogy imádkozik értünk. A telefonon keresztül együtt is imádkoztunk, és fogadtuk az áldását. Amikor fontos kérdésben kértük a tanácsát, mindig pontosan meg akarta érteni a körülményeket. Részletekre kérdezett rá, és amikor úgy érezte, hogy megértette a problémánkat, akkor válaszadás előtt mindig imádkozott. Aztán röviden, lényegretörően válaszolt. Jó volt a közelében lenni. Jó volt látni, érezni, tapasztalni, hogy milyen szoros, mély kapcsolatban van a Szűzanyával, hogy nélküle nem tesz egyetlen lépést sem. Azt is jó volt megtapasztalni, hogy a „földi dolgok” is érdeklik, szinte bármiről lehetett vele beszélgetni. És nagyon jó humora volt. Hadd meséljünk el egy kis történetet vele kapcsolatban.

Egyszer a nagy házból baktattunk föl-fel a kápolnába (talán a képzőház még nem volt kész), és esni kezdett az eső. Ő megjegyezte: „esik az eső”. Mire a férjem: „jót tesz a kukoricának”. Erre Tilmann atya: „de én nem vagyok kukorica!”

Jó nekünk, hogy továbbra is kapcsolatban lehetünk vele, jó tudni, hogy olyan közbenjárónk van a mennyben, akit ilyen jól ismerhettünk.



## Tilmann atya...

**N**em sokat tudok róla, és nem is igazán volt vele kapcsolatom az életemben. Egyszer, még a Mária Musical után velünk töltötte az estét, együtt örült velünk.

A fiatalok odamehettek hozzá, és mindenkinek mondott egy szót, amit a Szűzanyától sugallatként kért.

Sok év után én már el is felejtettem, hogy mit mondott, amikor egy beszélgetésen Kiss Ádám elevenítette fel. Annyit mondott nekem, hogy nyugalom. Akkor nem igazán tudtam mit kezdeni vele, de most, ma úgy érzem, hogy valóban ez az a dolog, amire szükségem van. Nyugalom, befelé fordulás és nyugalom. Ezt a párom értette meg velem igazán, ugyanis ő volt rám olyan hatással, hogy képes lettem belülről, szívből megnyugodni. Ma ezt az értéket nem sok mindenre cserélném el.

Különös, hogy Tilmann atya, akivel azelőtt nem nagyon találkoztam, rövid idő alatt olyasvalamit látott, ami csak évek múltán került felszínre.

Nyugodj békében, Tilmann atya!



Mi Tilmann atyának köszönhetjük, hogy Schönstattban vagyunk.

Évek óta meséltek barátaink Óbudavárról, mikor végre rászántuk magunkat, hogy megnézzük, mi is az. Mivel már sok mindent hallottunk Schönstattról, azt szerettük volna érezni, hogy vajon ez-e a mi utunk.

Nagyon jó és értékes előadásokat hallottunk a családnapon, mégsem sike-



rült eldönteni a hét végére, hogyan tovább.

Mivel egész héten Óbudaváron tartózkodott Tilmann atya, lehetett hozzá jelentkezni beszélgetésre. Későn határoztuk el magunkat, ezért mi a legutolsó időpontot kaptuk meg; az aratás után, közvetlenül a záró hálaadó szentmise előtti órát. Akkor éltük át először, amit olyan sokan közülünk: mintha belénk látott volna, ki sem mondott kérdéseinkre válaszolt, mély szeretettel és empátiával. Újszerű és nagyon felemelő érzés volt, hogy eközben milyen nagyok látott bennünket. Magával ragadó volt a tanítás és a szemlélet is, amit hallottunk. Még ma is emlékszünk: mikor már a szobánk felé szaladtunk, hogy még időben odaérjünk a misére, úgy éreztük, öt centivel a föld felett járunk.

A záró hálaadó misén a prédikáció arról szólt, amiről pár perccel azelőtt velünk beszélgetett Tilmann atya – olyan volt, mintha az egész prédikáció egyenesen nekünk szólna. A mise végén, mikor visszaadta a borítékot, amiben a felaján-

lásaink voltak, mindenkinek mondott egy-egy mondatot. Mintha egy ránk vonatkozó prófécíát hallottunk volna.

Attól kezdve rendszeresen kerestük a vele való kapcsolatot. Akár előadásokon, akár az atyaszemináriumon, apostolképzőn vagy személyes beszélgetéseken.

Így vált Tilmann atya fokozatosan a lelki vezetőnké. És szívtuk magunkba



lassan rajta keresztül Schönstatt levegőjét.

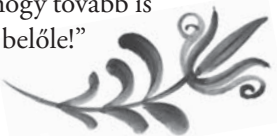
Furcsa módon Tilmann atyával való kapcsolatunk akkor mélyült el igazán, amikor ő visszavonult Magyarországról. Mivel fontos volt számunkra a vele való találkozás, rendszeresen kiutaztunk hozzá Németországba. Egy-egy ilyen alkalommal ő teljes hétvégéjét ránk szánta. Olyanok voltak ezek az alkalmak, mint egy-egy személyre szabott lelki gyakorlat, hatalmas feltöltődést és lökést jelentettek mindig. Feltettük neki az elmúlt időszakban összegyűjtött kérdéseinket, és ő sorra, a rá jellemző mély, személyes, gyakorlati módon válaszolt.

Egyéniségének fontos vonása és lelki vezetői stílusának is része volt a humor. Mindössze egy ilyen konkrét esetet említenék most.

Mikor halála előtt néhány hónappal utoljára jártunk nála, elhúzódó, nehéz időszakát élte házasságunk – mi legalábbis így éreztük, ezért is mentünk ki hozzá. Leültünk vele szemben, és hosszan, részletesen ecseteltük „válságunkat”, nehézségeinket és hogy milyen távol érezzük magunkat egymástól. Tilmann atya egyszer csak megállított bennünket, és azt kérte, ne mozduljunk meg, csak nézzünk egymásra. Ekkor vettük észre, hogy miközben az idegenségünkről panaszkodtunk, önkéntelenül is teljesen egyformán helyezkedtünk el, azonos kéz és lábtartással, teljes külső harmóniában ültünk vele szemben. Elneveltük magunkat, és újra Tilmann atyára néztünk, aki addigra már szintén ugyanabba a pózba vágta magát, és elkezdett bennünket tréfásan utánozni. „Atya...Jaj... És nagy a baj!... És hiányzik a belső egység!” Eddigre már úgy neveltünk vele együtt önmagunkon, hogy szinte a könnyeink potyogtak. „Idejönnek – folytatta nevetve Tilmann atya – és lopják a drága időmet! Mondják, kérem, ezt maguk gyakorolták otthon?”

Tilmann atya december 20-án, hajnalban halt meg, mi délelőtt olvastuk a hírt. Néhány órával később, még aznap délután kaptunk egy levelet Óbudavárról, melyben a jubileumi előkészítési munkában való részvételre invitáltak bennünket. Úgy éreztük, mintha egyenesen Tilmann atyától jött volna a felszólítás:

„Eddig Ti kaptatok sokat, most rajtatok a sor, ideje, hogy tovább is adjatok valamit belőle!”



## A magyar kalauz és a Szűzanya esete Tilmann atyával

Néhány évvel ezelőtt munkám kapcsán Pesten volt dolgom. A vonatjegyet és helyjegyet már reggel otthon próbáltam megvenni oda-vissza. A visszaútra már akkor is csak 1. osztályra kaptam helyjegyet.

A megbeszélés végétével ugyan tudtam, hogy van még egy órám a vonat indulásáig, mégis kimentem a Déli pályaudvarra. Az induló vonatokat már jóval indulás előtt be szokták tolni a megfelelő vágányra. Gondoltam, beülök és nyugodtan olvasgatok. Előtte még odaléptem a könyvárushoz megnézni a kínálatot. Amint ott nézelődtem, észrevettem Endréd Cilit és Tilmann atyát. Meglepődve léptem oda hozzájuk. Kiderült, hogy Tilmann atya Pécsre utazik ugyanazzal a vonattal, amellyel én is.

Kicsit még beszélgettünk Cिलivel, aztán elindultunk megkeresni a vonatunkat. Közben megkérdeztem Tilmann atyát, hova szól a helyjegye. Mire ő: nekem nincs helyjegyem, Bécsben nem tudtak adni. Javasoltam, hogy próbáljunk meg venni, bár kicsi esélyt láttam arra, hogy még egyáltalán lehet kapni. Ő erre azt mondta, nem megyünk sehova, ő felszál velem oda, ahova az én jegyem szól, a többit bízzuk a Szűzanyára. Hiába hajtogattam, hogy ebből komoly büntetés lehet. Majd a Szűzanya gondoskodik – mondta ő.

Beláttam, nincs értelme erőlködni. Megkerestük a helyjegyem szerinti kocsit, felszálltunk. A vagonban rajtunk

kívül még senki sem volt. Leültem a helyemre, Tilmann atya a mellettem levő négyes ülésre. Javasoltam, hogy üljön mellém, de ő azt válaszolta: így kényelmesebb.

Elővette táskájából a Cili által készített két nagy lekváros szendvicset. Az egyiket nekem nyújtotta. Köszönöm, de én már ebédelttem – válaszoltam. Elmesélte, hogy Cili tudja róla, hogy mennyire szereti a magyar lekvárokat, ezért készít neki ilyen szendvicset.

Miközben evett, beszélgettünk. Egyre többen lettek a vagonban. Jött az az utas is, akinek a helyjegye oda szólt, ahol Tilmann atya ült. Erre ő most már átült mellém. Aztán lassan a mi négyes ülésünk is megtelt. Végül jött egy hölgy, akinek a jegye Tilmann atya helyére szólt, de mindjárt fel is ajánlotta nagyon kedvesen, hogy szívesen ül ő egy másik üres helyre. Szerencsére talált is.

Elindult a vonat. Gondoltam, most már csak a kalauztól kell tartanunk. Utazás közben jól elbeszélgettünk. Akkor mesélte el nekem a nagy tervét. „Két nővért hozok a magyaroknak – mondta –, de nem akármilyeneket, jókat, sőt körülbelül a legjobbakat. A magyaroknak a legjobbakat akarom.” Akkor én még egyiküket sem ismertem. Ma már ismerve őket, elmondhatom, hogy Tilmann atya valóban kiváló nővéreket szánt nekünk. Sajnos közben úgy alakult, hogy Gertraud nővérnek Ausztriában egyre több feladata lett, így csak



a magyar nők hallgathatják évről-évre a női lelki napokon. Gertrud Mária viszont németországi munkája mellett azóta is örömmel jön a magyar családokhoz és fiatalokhoz.

Beszélgetésünk közben megérkezett a kalauz is. Kérte a jegyeket. Kíváncsian figyeltem, hogyan fog reagálni. Először az én jegyemet kezelte, majd Tilmann atya nyújtotta a jegyét. A kalauz kicsit csodálkozott az osztrák jegyen, a magyart kicsit törve beszélő utason. Érzékelve a helyjegy hiányát, mosolyogva mondta: az előző kocsiban ül egy utas, akinek van egy felesleges helyjegye. Már elképzeltem, hogy megyek megkeresni azt az illetőt, akitől meg tudnánk vásárolni azt a helyjegyet. De hogyan fogom én őt megtalálni? Ezek a gondolatok egy pillanat alatt átfutottak az agyamon. De nem kellett keresgélnem, mert a kalauz azonnal felajánlotta, hogy ő visszamegy és elhozza azt a jegyet. Valóban így is

történt, pár perc múlva jött is vissza és hozta mosolyogva a helyjegyet. Tilmann atyának pedig még büntetést sem kellett fizetnie, mindössze a jegy árát. A Szűzanya valóban gondoskodott!

Így most már megnyugodva (Tilmann atya addig is nyugodt volt) tovább beszélgettünk. Közben Tilmann atya elővett egy noteszt, amelybe elkezdett írni. Két levelet fogalmazott, az egyiket Kinga lányomnak külön, a másikat a család többi tagjának, benne mindenkinek egy-egy kedves gondolatot.

Gyorsan elrepült az idő, Dombóvárra értünk, ahol elváltak útjaink, nekem át kellett szállnom egy másik vonatra.

Megtapasztalhattam, Tilmann atya milyen gyermeki bizalommal tud a Szűzanyához fordulni. Példája segít, hogy mi is merjünk feladatot adni a Szűzanyának. Ő szeret minket és gondoskodik rólunk, csak bizalommal forduljunk hozzá.



# FIATALJAINK



# ÉLETÉBŐL





„Ó, én lelkemnek édes gazdája,  
mikor te énvelem vagy,  
nincsen én lelkemnek  
semmi nyavalyája.”

*(1516. Gömör-y-kódex 156-160.)*

